LAHOLMS TIDNING

N:R 61. ÅRG. 17. Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson LÖRDAGEN DEN 13 MARS 1948 Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. Lösnummer 12 öre.

KVINNODEMONSTRATION I PARIS. Franska kvinnor tillhörande Kvinnornas Internationella Demokratiska Förbund demonstrerade häromdagen i Paris. I demonstrationståget deltog även barn.

Emigrantfilm och expo till emigrantjubileet

STOCKHOLM den 12. (TT)

En Sverigeutställning av bilder och fotomontage, text och statistiska uppgifter skall ambulera mellan de stater i USA, som deltar i immigrantjubileet i juni. En delegation med prins Bertil och statsrådet Gjöres skall resa över till jubileet, som sammanfaller med Augustanasynodens hundraårsjubileum.

Kommittén för immigrantjubileet hemställer hos k. m:t om 250,000 kr och kommittén för Augustanasynodens jubileum om 56,000 kr för deltagandet.

Flera av de berörda staterna har tillsatt kommittéer för jubileumsfirandet. Delegationen till Augustanasynodens jubileum består bl. a. av ärkebiskop Eidem och biskop Runestam.

Immigrantjubileet avser att fira sekelminnet av den svenska bebyggelsen i Mississippidalen. Tonsättaren Hilding Rosenberg skall gästdirigera uppförandet i USA av sin fjärde symfoni. Detta uppförande, som sker i Chicago den 11 maj under medverkan av Chicagos symfoniorkester, blir upptakten till jubilemsfestligheterna.

Till jubileet skall prägias en kungamedalj i silver i 400 exemplar. Sofiaflickorna kommer att förknippa en turné i USA med jubileet. En film om emigrationen och om det svensk-amerikanska befolkningselementet skall spelas av regissör Bengt Janzon. I filmen skall dessutom ingå ett avsnitt om det moderna Sverige.

För att visa Sveriges uppskattning av svenskättlingarnas verksamhet kommer kommittén för immigrationsjubileet att inbjuda fyra framstående svensk-amerikaner att under en månad besöka moderlandet.

Restitution av bensinskatten för traktordriften

Efter motioner av bl. a. hr Nilsson i Spånstad (bf) föreslår bevillningsutskottet en allsidig och förutsättningslös utredning snarast möjligt rörande frågan om rätt till restitution av skatt för bensin som användes vid jordbrukets drift.

K. m:t bör vidare bemyndigas att, om inte praktiska svårigheter mindrar, förordna om restitution av tilläggsskatt på sådan bensin, som förbrukats i jordbruket till bensindrivna traktorer under tiden den 1 april i år—31 mars nästa år. Restitutionsrätten bör självfallet omfatta endast tilläggsskatten på sådan bensin som använts vid jordbrukets skötsel i mera inskränkt bemärkelse. Till de traktorer, som användes för landsvägskörning eller skogsransporter, bör restitutionen ej medges. Det nu gällande villkoret att restitution får beviljas endast om förbrukningen under ett kvartal överstigit 500 liter bör jämkas så, att restitution får ske om kvartalsförbrukningen kan antas ha överstigit 100 liter.

Vidare föreslår utskottet — efter motion av bl, a. hr Jonsson i Skedsbygd (bf) — en allsidig och förutsättningslös utredning snarast möjligt rörande frågan om rätt till restitution av skatt för bensin som användes för yrkesmässigt bedrivet fiske.

Utskottet avstyrker däremot en motion av hrr Mannerskantz (h) och Birke (h) m. fl. om restitution till vederbörande fordonsägare av för mycket inbetald bilskatt.

Vilhelm Lundstedt lämnar riksdagen

STOCKHOLM den 12. (TT) Professor Vilhelm Lundstedt har i en skrivelse till Uppsala läns socialdemokratiska partidistrikt avsagt sig förnyad kandidatur till riksdagens andra kammare, meddelar HT. Han motiverar sin avsägelse med att han önskar ägna sig åt sin vetenskap den korta arbetstid han nu har kvar.

4 svenska plan flögo in över finskt område

STOCKHOLM den 12. (TT)

Fyra plan ur flygkadettskolan, som t. n. är förlagd till Kiruna, råkade på fredagsförmiddagen passera in över finsk område. Planen hade kadetter som förare och orsaken till inflygningen var felnavigering.

Planen fick order att utföra navigeringsflygning på en bana, som icke fick gå öster om Luleå, d. v. s. ca 6 mil från finska gränsen. Under flygning över molnen blev planen desorienterade. Sikten var vid tillfället dålig.

Planen återvände till svenskt område och landade på en av flygvapnets flygplatser, meddelar flygvapnet.

Enligt meddelande från Helsingfors uppenbarade sig de fyra planen ovanför Kemi stad. De kretsade ungefär 40 minuter över den och avlägsnade sig sedan västerut. Molnhöjden var omkring 200 meter och planen rörde sig under molnen.

Finlands minister i Stockholm påtalade på eftermiddagen överflygningen hos utrikesdepartementet. Kabinettssekreteraren uttalade omedelbart svenska regeringens livliga beklagande av det inträffade och framförde dess ursäkt.

Svensk rånad i Stettin

TRELLEBORG den 12. (TT)

Under fartygets besök i Stettin blev enligt Trelleborgs Allehanda andre maskinisten på kolbåten Saga av Stockholm svårt misshandlad och rånad. Han befann sig på en promenad i staden, då han överfölls av okända män, som skadade honom svårt i huvudet, där han erhöll ett stort hål, samt murade igen ögonen. Därefter fröntogs han sin kostym samt alla föremål av värde. Maskinisten, som förlorade medvetandet, påträffades av polisen och fördes ombord på fartyget endast ikläddd underkläderna.

KOLDING: En fiskekutter från Kolding blev på fredagsförmiddagen minsprängd i Lilla Bält. Stark dimma rådde och förmodligen hade kutern råkat komma ur den minsvepta rännan. De två ombordvarande omkom.

— — —

HAMBURG: Svenska Röda korsets arbetsgrupp i Hamburg har erbjudit sig att gratis vaccinera all skolungdom och alla studenter i staden mot tuberkulos. Vaccineringen torde börja i oktober, sedan all ungdom skärmbildsundersökts.

— — —

BERLIN: Amerikanska militärregeringen i Berlin har förbjudit all uppsättning av affischer och plakat med tillkännagivanden om den andra tyska folkkongressen som skall hållas i den ryska zonen den 17 och 18 mars.

Västpakten bildar kärnan till demokratins försvar

BRYSSEL den 12. (TT —

Texten till västpakten har nu tillställts alla berörda regeringar för godkännande. Undertecknandet sker förmodligen nästa vecka. De fem ländernas utrikesministrar väntas komma till Bryssel för att underteckna fördraget, troligen på onsdag.

WASHINGTON den 12. (TT — AFP.)

Den västeuropeiska pakt, som undertecknas om onsdag anses i officiella amerikanska kretsar som utomordentligt viktig i kampen mot en eventuell kommunistisk expansion.

I kretsar som står Truman och Marshall nära förklarar man, att USA kommer att officiellt ge utryck åt sitt godkännande av västpakten. Om det internationella läget skulle bli ännu mer spänt, om t. ex. som en följd av en seger för vänsterpartierna i Italien de kommunistiska minoriteterna i de västeuropeiska länderna liksom även Moskva skulle börja öka påtryckningarna mot de västeuropeiska regeringarna, då skulle USA enligt dessa kretsar föreslå kongressen att USA definitivt biträder västpakten. Man hoppas emellertid att de italienska valen skall resultera i en seger för de moderata krafterna och att Italien därefter ansluter sig till västpakten. Enligt Washingtons uppfattning är det också möjligt att pakten utvidgas till andra nationer och att det skapas en ekonomisk, politisk och militär federation som skulle kunna förbereda en varaktig fred.

ATHEN den 12. (TT — Reuter.)

Grekland skall undersöka möjligheterna att få ansluta sig till västunionspakten, meddelade en talesman för det grekiska utrikesdepartementet på fredagen.

Moskva: Komplott mot freden

MOSKVA den 12. (TT — Reuter.)

Isvestija skriver i en kommentar till Brysselöverläggningarna: En komplott mot freden i Europa och mot den demokratiska rörelsen inom de stater som deltar har utfunderats i Bryssel. De amerikanska expansionisternas och deras servila agenters beräkningar att gemensamt sticka ihop ett militärt och politiskt block i Västeuropa utarbetas utan att man tar hänsyn till de europeiska folken själva.

I ett Tass-telegram från Bryssel heter det: Det uppges att utkastet till "försvarspakten" mellan de fem länderna går ut på en omorganisation av arméerna och standardisering av rustningarna.

4-åring överkörd då han skulle gå och möta sin mor

STOCKHOLM den 12. (TT)

En fyraårig pojke, Lars Sköld, blev på fredagen påkörd av en buss och så allvarligt skadad att han dog på väg till sjukhuset. Olyckan inträffade utanför Svenska högtalarfabriken, där pojkens mor är anställd. Pojken stod och väntade på modern, då hon kom ut från fabriken efter arbetets slut. Då han fick se henne, började han springa över vägen mot henne utan att lägga märke till bussen, som trots att chauffören gjorde en tvär gir och bromsade körde på pojken.

STILL GOING STRONG. De konservativas stora kanon Winston Churchill är still going strong och uppträdde häromdagen till stöd för partiets kandidat Harris inför de stundande fyllnadsvalen i Croydon. Här välkomnas Winnie på det hjärtligaste då han i öppen bil gör sin entré i staden,

500.000 defilerade förbi Jan Masaryks lik i Prag

PRAG den 12. (TT — CTK.)

Över 500,000 människor defilerade förbi Maseryks lik i Czernin-palatset. Från tidigt på morgonen till sent på kvällen ringlade sig en väldig kö av män, kvinnor, ungdom och kolbarn över torget framför palatset.

Statsbegravningen börjar kl 14 på fördagen med en högtidlighet i Nationalmuseet i närvaro av president Benes, varvid bl. a. konseljpresident Gottwald talar. Därefter bäres kistan ut och placeras på en kanonlavett, medan sorgetåget formerar sig på Stalin-gatan bakom museet. Först rider en kavalleriskvadron och därefter kommer representanter för olika organisationer och sammanslutningar i åtladubbla led. Efter korporationerna går medlemmar av utrikesdepartementet, varpå följer chefen för Prags garnison och halva den militära eskorten. Efter kistan kommer de närmast sörjande samt konseljpresident Gottwald som representant för president Benes. Sorgetåget avslutas av regeringens och parlamentets medlemmar, och diplomatiska kåren. Senare meddelas att president Benes skal. deltaga i begravningen.

Tjeckoslovakiens charge d'affaires i Wien överlämnade på fredagen en protest mot det sätt, varpå vissa österrikiska tidningar skildrat händelserna i Tjeckoslovakien. T. o. m. den officiella Wiener Zeitung hade svårt förolämpat Tjeckoslovakien.

Sjöman föll död ned under gräl

MALMÖ den 12. (TT)

Upptakten till ett gruff mellan två sjömän på norra Vallgatan i Malmö ledde enligt SDS till att den ene föll omkull och dog. De hade pokulerat en smula på torsdagsafonen och kommit i ett meningsutbyte, som slutade med att de tog tag i varandra. I samma ögonblick föll den ene av dem i gatan och blev liggande orörlig. Han fördes omedelbart till allmänna sjukhuset, där det konstaterades att livet flytt, antagligen på grund av hjärtslag.

USA anser att Europa gemensamt bör stoppa Argentinas ockerpriser

WASHINGTON d. 12. (TT - Reuter)

Representanthusets specialutskott för hjälpen åt utlandet, vilken undersöker den roll Latinamerika kan spela i hjälpprogrammet, kritiserar de höga priserna på argentinska varor. Eftersom årsklitigt över 250 miljoner dollar om året skulle kunna sparas, om de passades efter amerikansk nivå, är detta en fråga som administratorn för hjälpplanen skyndsamt bör ta itu med. Vid förhandlingarna med Argentina bör påtrycningar höras, t. ex. genom att man utnytjtjar Argentinas stora behov av stål och kemiska produkter. Vidare bör de europeiska nationerna genom samordnande köp söka göra slut på den konkurrens som hitills trissat upp de argentinska priserna.

PARIS: Nio arbetare dödades då fyra explosioner i tät följd förstörde den stora vapen- och ammunitionsdepån i St. Maurice i mellersta Frankrike.

— — —

PRAG: Uppgiften om att fyra reservisårgångar skulle ha inkallats i Tjeckoslovakien betecknades på fredagen från auktoritativt håll som "helt ogrundad".

MASARYKS EFTERTRÄDARE. Som Jan Masaryks efterträdare på utrikesministerposten nämnes den kommunistiske statssekreteraren i utrikesministeriet, V. Clementis.

FN undersöker Sovjets roll i Tjeckoslovakien

LAKE SUCCESS den 12. (TT — Reuter.)

Chile har officiellt begärt att säkerhetsrådet skall undersöka den tjeckoslovakiske delegaten Papaneks anklagelser mot Sovjet.

Det meddelades senare officiellt att säkerhetsrådet på onsdagen skall ta upp det chilenska förslaget om att rådet skall diskutera Tjeckoslovakien.

Om anklagelserna är sanna betyder det att världen står inför en exakt upprepning av de meloder nazist-Tyskland använde, heter det i Chiles anmälan. Det skulle tyda på att världsfriden är i omedelbar fara därför att en medlemsstat har vidtagit internationella åtgärder som står i strid mot stadgan mot en annan medlemsstat. Det är inte svårt att förutse att noninterventionspolitik från FN:s sida i detta läge skulle leda till att organisationen förlorar prestige och att dess framtida värde därmed minskas.

Italien, ej Norge målet för nästa ryska framstöt

LONDON den 12. (TT)

Rykten om att Norge uppmanats ingå en pakt med Sovjet, liknande den som föreslagits Finland, vinner ingen tilltro i auktoritativa kretsar i London, skriver Reuters. Åsikten där är att de franska och italienska kommunistpartiernas deltagande i Kominform är en stark antydan om de kommunistiska avsikterna.

De senaste strömningarna i Moskva och Belgrad bekräftar intrycket att de italienska valen den 18 april är nästa avgörande händelse för den kommunistiska strategin.

Ingen i London utesluter möjligheten av att Sovjet så småningom kan rikta ett erbjudande om en försvarsallians till Norge, men hittills har sovjetpolitiken i Europa inriktats på en konsolidering av den ryska inflytelsesfären öster om den linje som Marshallstaternas konferens i Paris förra året definitivt upprättade. Enligt den brittiska åsikten skulle varje steg av Sovjet för att i sin sfär dra in länder, vilka som Norge har demonstrerat sin oavhängighet genom att delta i Pariskonferensen, vara en ytterst allvarlig utveckling.

Ryktena rörande Norge har sammankopplats med den norske försvarsministern Hauges besök i London förra veckan. Enligt en tillförlitlig källa passerade han London på väg hem från Berlin för att med det brittiska krigsdepartementet dryfta den norska ockupationsbrigadens framtid och norska inköp av brittiska reaktionsjaktplan.

Alla jordbruksfastigheter omfattas av nya jordlagen

STOCKHOLM den 12. (TT)

Alla jordbruksfastigheter, oberoende av värdet, skall omfattas av lagen om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet, enligt ett nu till lagrådet remitterat lagförslag, som är avsett att träda i kraft 1 juli och gälla fem år.

Den nuvarande jordförvärvslagen medger, att jordbruksfastighet med ett värde av högst 5,000 kr får förvärvas utan tillstånd.

Jordbruksministern, som anser att denna lagstiftning icke kan undvaras, framhåller att ifrågavarande smärre jordbruksfastigheter på senare tid blivit föremål för livligt intresse från spekulanterna. Detta föranleder bl. a. att skogsmark i ej oväsentlig utsträckning frångår den jordbrukande befolkningen. Emellertid föreslås att utanför lagen skall falla dels fastighetsförvärv, som göres av fastighetsägarens make, avkomling, adoptivbarn eller dess avkomling eller också av hans syskon eller syskons barn, dels förvärv av delägare. Tillstånd till fastighetsförvärv skall meddelas av lantbrukensnämnderna.

Busstrafiken slipper bensinransonering?

STOCKHOLM den 12. (TT)

I expertkretsar beräknas att bensinransonen för personbilar på mindre än 40—45 hkr blir 40 liter pr månad, för bilar upp till 90 hkr tros tilldelningen bli 50 liter och för bilar över 90 hkr 60 liter i månaden. En rätt bred marginal väntas för behovsprövning, men den intern nyttobetonade personbiltrafiken torde inte få någonting därvidlag. Busstrafiken går troligen helt fri från ransonering, medan lastbilstrafiken drabbas av relativt små inskränkningar.

En bensintilldelning av ungefär denna omfattning skulle enligt DN innebära att ransonerna blir knappt hälften av vad privatbilisterna eljest förbrukar vid normal körning.

Dagspressen har ökat 24 procent de sista fem åren

STOCKHOLM den 12. (TT)

Dagspressen har de sista fem åren ökat med 24 procent i upplaga, varav den största ökningen kommer på pressen i Stockholm, Göteborg och Malmö. Populärpressen, d. v. s. veckotidningarna och tidskrifter har ökat med 18 procent från 1945. Dagspressen hade 1945 en upplaga av 2,49 milj. exemplar, vilken 1947 hade ökat till 3,08 milj.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm.

Dagligt nyhets- o. annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markarvd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne. Lösnummer 12 öre.

Redaktör: GUSTAF BERTLAND.

Telefoner:
Redaktionen 300
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bostad anskn. 299

Prenumerationspris:
Vid postprenumeration och hembärning belöp 17:—, halvår 9:25, kvartal 5:— och månad 1:85. Vid avhämtning på tidningens exp: Helår 16:—, halvår 8:65, kvartal 4:50 och månad 1:75.

Annonspriser:
Före text..... 21 öre pr mm.
Textsida ..... 23 „ „ „
Särsk. begärd placering i textsida 25 „ „ „
Annonser till första sidan mottages icke.
Under rubrikerna: Borttappat, Önskas hyra och Platssökande ..... 18 öre pr mm.
Förlovnings-, lysnings- vigsel- och födelseannonser 6 kronor.
10 proc. förhöjning för annonser inlämnade efter kl. 8 fm. till införande i samma dags tidning.
För hänvisning till och svars emottagande debiteras 50 öre.

Dödsfall

Min käre broder,
min älskade pappa
Frisörmästaren

BRYNOLF EKVALL

har lämnat oss, djupt sörjd och saknad.

Laholm den 12/3 1948.

AGNES. LISA.

I natt, i morgon, om ett år,
och sen, vad återstår
av allt Din ljusa mänskokraft,
som verkade i går?
Ett namn, som lugger till ett tag,
en bild, som skymtar till
och rör oss som ur mörka träd
en vilsen fågeltrill.

Andréns Begravningsbyrå
KISTOR och SVEPNINGAR
alla prislägen. Allt ombesörjes.
Stortorget, Laholm. Tel. 69.
Sommarbost. Mellbystrand. Tel. 69

SIGFR. E. ANDERSSONS BEGRAVNINGSBYRÅ
Gamlebygatan, Laholm.
REKOMMENDERAS.
Kistor, Svepningar
till platsens billigaste priser.
Allt ombesörjes. Tel. 175.

KRANSAR och BUKETTER
Smakfullt bundna.
Till humana priser.
Kist- o. Altardekorationer utföras
FLORA BLOMSTERHANDEL.
Tel. 114, Laholm.

Vid DÖDSFALL
Vänd Eder till
VEINGE BEGRAVNINGSBYRÅ.
KRANSAR, BUKETTER, SVEPNINGAR och KISTOR till ortens lägsta priser.
Blomsterförmedling till in- och utlandet.
Hämtning från dödsorten ombesörjes.
VEINGE MÖBELAFFÄR. TEL. 61.

SVENSSONS BEGRAVNINGSBYRA.
Tel. 54 Ränneslöv.
Tel. 68 Vallberga.
KISTOR och TILLBEHÖR
i alla prislägen.
Hämtningar å dödsorterna
Allt ombesörjes.

PASKAFTON
dans med supé å Stadshotellet, Laholm. Bordbest. tel. 11.
L. I. F.

Hishults SLU-avd.

avhåller ord. möte söndagen den 14 mars kl. 19,30.
Musik av **Harmoni orkester.**
Nya medlemmar hälsas välko mna.

FAMILJEFEST

i **Ysby bygdegård** lördagen den 20 mars (Marie Bebådelsedag) kl. 7 e. m. Program: Visning av filmerna El-gården samt Potatisodling. Musik m. m. Kaffeservering. Socker medtages.

Samma dag avhålles **årsmöte med Ysby bygdegårdsförening kl. 6 em.** samt **Ysby Badhusförening kl. 6,30 em.** Den senare utdelar även andelsbevis.

Samtliga medlemmar med familjer äro välkomna!

Styrelserna.

SOLBACKEN, Edenberga

Vi erinra om säsongens största evenemang på söndag då den från radio välkände kapellmästaren **Leo Mathiesen och hans orkester** svarar för rusthållet. Konsert och dans.

Årsmöte—Årsfest

med

Skottorp—Ö. Karupskretsen av Svenska Röda Korset

hålles i **Församlingssalen i Östra Karup** torsdagen den 18 mars kl. 6,30 e. m.

Kl. 7,15 käserar doktor **Martha P:son Henning,** Hälsingborg, till färgbilder över resor i Europa och Amerika.

Kaffeservering. Am. lotterier. Auktion.

Inträde: Vuxna 1 kr., barn 25 öre.

OBS! En matsked kaffe pr person jämte socker torde medhavas.

Bär Rödakorsnålen! Alla hjärtligt välkomna!

Styrelsen.

Alltjämt i teten

går
EMMALJUNGA BARNVAGNAR
och
SPORTKÄRROR
som säljes av

De Blindas Slöjdaffär
Tel. 180 Laholm.

Glöm ej avelsdjursauktionen
i Kärragård pr Laholm

Måndagen den 15 mars kl. 2 e. m. hos lantbrukaren **Ragnar Christoffersson,** varvid kommer att försäljas.

1 st. halvblodshäst, sto, 4 år, 17 st. nötkreatur av lågländsras, reaktions- och kastningsfria. Medelavkastning de 2 senaste åren 4475×3:91 = 175 Smf. **200 st. höns, 15 avelstuppar av Vit Leghorn,** blodprovade, äggkläckningsmaskin för 400 ägg. Alfa Lavals mjölkningsmaskin, sättpotatis av **Arran Consul** och vagnar m. m.

Även säljes **en bilvagn med bettipp.**

Dessutom säljes för annan persons räkning **2 hästar,** 1 sto, 3 år och en valack 13 år.

MATTSSONS FASTIGHETSAFFÄR, LAHOLM.
Tel. 29. JOHN BENGTSSON. Tel. 29.

Kreaturs- och Lösöreauktion
å Furulund pr Laholm.

Måndagen den 22 mars kl. 2 e. m. låter lantbrukaren **Folke Johansson** till följd av egendomens försäljning genom auktion försälja hela sitt yttre prima lösöre bestående av:

KREATUR: 3 st. prima högmjölkande kor i god kalvställning, reaktions- och kastningsfria, **8 st. halvstora grisar** och **50 st. höns.**

VAGNAR och KÖRREDSKAP: 1 åkvagn, 1 packvagn, 1 arbetsvagn, 1 vattenvagn, Deerings slättermaskin för enbet, hästrävsa, potatishacka, plog, ärder, harvar, hässjor, seldon, transportkärl och div. handredskap m. m.

Ett parti potatis av **Arran Consul** och **Östergyllen.**

Kredit till den 1 nästk. okt. för kända köpare under vanliga villkor med äganderättsförbehåll.

MATTSSONS FASTIGHETSAFFÄR, LAHOLM.
Tel. 29. JOHN BENGTSSON. Tel. 29.

Glöm ej Kreaturs- och Lösöreauktionen
å Köpinge Gård pr Laholm

torsdagen den 18 d:s kl. 10 fm. hos lantbr. **Edm. Elsby,** varvid **försäljes 2 prima arbetshästar, sto, 13 år gamla, 23 st. reaktions- och kastningsfria nötkreatur av lågländsras, varav 13 goda mjölkkor, 2 betäckta kvigor och 8 st. ungdjur, 2 suggor med grisar, 1 dräkt. sugga, 1 dräkt. gylta, 3 st. gödsvin.**

Traktor och traktorredskap, vagnar, maskiner och åkerbruksredskap av allehanda slag. Ett parti sättpotats och betmassa.

OBS.! Maskiner och åkerbruksredskap äro nynköpta de senaste åren, och äro i mycket gott skick.

LAHOLMS INKASSO & AFFÄRSBYRA.
Tel. 80. MANDER CARLSON. Tel. 80.

Det lönar sig att annonsera i LAHOLMS TIDNING

Karl Gustav Sigvard Karlsson i Genevad har sökt tillstånd att med en i Genevads stationsamhälle av Tjärby socken stationerad personbil utöva beställningstrafik för personbefordran. Ansökningen avser övertagande av det Torsten Johansson i Genevad meddelade tillståndet till dylik trafik. Trafikföretag och andra, som beröras av ansökningen, äga att inom 8 dagar, räknat från den dag, denna kungörelse intagits i denna tidning, avlämna skriftliga yttranden till landsfiskalen i Laholms distrikt, hos vilken handlingarna hållas tillgängliga.

LANSSTYRELSEN.

Delägarna

i **Hallands öms. brandförsäkringsbolag**

kallas härmed till ordinarie bolagsstämma å Grand Hotel i Halmstad tisdagen den 30 mars kl. 13.

1) Ärenden enl. bolagets reglemente § 18.
2) Direktionens förslag om minimiavgifter å försäkringar.

Delägare, som vid bolagsstämman vill begagna sig av sin rösträtt, torde härom göra anmälan till ombudsmannen minst en timma före stämman.

Direktionen.

Medlemmarna

i

VALLBERGA MEJERIFÖRENING

u. p. a.

kallas till ord. föreningsstämma i mejeriets lokal måndagen den 22 d:s kl. 17.

Ärende enl. stadgarna.

Styrelsen.

ANBUD
å traktorkörning.

Härmed infordras anbud å körning med traktor för Tröskverksföreningen Svea, Hishult, under trösksäsongen 1948. Anbud skall avse pris pr timme och flyttning samt traktor med förare. Oljor och smörjmedel bekostas av traktorägaren.

Skriftliga anbud skola vara föreningens ordförande, Nils Nilsson, Norra Össjö, Hishult, tillhanda senast den 23 mars. Övriga upplysningar av ordföranden.

Styrelsen.

Tjärby el. andelsförenings

u. p. a.

medlemmar kallas till ordinarie årsmöte i Daggarps skola onsdagen den 24 mars 1948 kl. 17. Ärenden enl. stadgarna.

Styrelsen.

Gemensam rävjakt

anordnas söndagen den 14 d:s med samling hos Oskar Nilsson, Göstorp, och Edvin Martinsson, Antorp kl. 8,30 f. m. Mót mangrant.

Veinge Jaktvårdsförening.

Nöjen

Stadsteatern Söndag kl. 6 o. 8

STOR I ORDEN
med **Red Skelton, Marylin Maxwell, Virginia O'brien.**
Barntillåten.

Knäreds Biograf

Tisdagen den 16 mars kl. 8 em.
LATA LENA OCH BLÅGDA PER
med **Ruth Holm, John Elfström, Gudrun Brost** m. fl.
(Barntillåten).

Önskas hyra
Lägenhet

eller omöbl. rum önskas hyra snarast. Svar till "Utan bostad", Laholms Tidning, Laholm.

Bostads-lägenheter

om 2 à 3 rum med moderna bekvämligheter önskas hyra i Laholm för tjänstemannafamiljer. Laholms Tidning anvisar.

Vid köp och försäljning av

LANTEGENDOMAR

villor, affärsrörelser m. m. bör Ni alltid anlita undertecknad. Det betalar sig att anlita fackman.

För förrättande av auktioner

anlita undertecknad, som förrättar auktioner på alla platser i södra Halland och nordvästra Skåne.

Kontant redovisning om så önskas.

Vid upprättande av köpehandlingar

inteckningar m. m. anlita undertecknad, som åtager sig upprättande av alla dylika handlingar samt ombesörjer lagfart av desamma. Har Ni ej tillfälle att besöka mig, så ring och jag kommer hem till Eder och diskuterar uppdragen.

STEN MANSSON. Båstad. Tel. 488.

LÖSÖREAUKTION
i S:a Mellby pr Laholm.

Fredagen den 19 mars med början kl. 10 f. m. låter **lantbr. Adolf Mellhed** därstädes på grund av egendomens försäljning genom offentlig auktion försälja hela sitt i prima skick varande yttre lösöre, varav må nämnas:

3 st. hästar, sto 3 år, sto 4 år (fader: Loffe 8216) och valack 10 år.

13 st. reaktions- och kastningsfria nötkreatur, varav 6 st. prima kor och 3 st. betäckta kvigor.

1 st. dräktigt **får.**

Svin: 2 st. gyltor, 5 st. gödsvin och 5 st. mindre gödsvin.

En del **höns.**

Vagnar, Maskiner och **redskap:** 1 mjölkvagn, 1 arbetsvagn, 1 packvagn, 1 Deering självbindare, 1 Mc Cormick slättermaskin i oljebad, 1 hästräfsa, 1 hästhacka, 1 potatishacka, 1 ringvält, ½ del i radsåningsmaskin, plogar, ärder och harvar.

Diverse: 2 par arbetsselar, transportspannar, tjuder, div. handredskap m. m.

Ett parti tidig **sättpotatis.**

Säkre, kände köpare erhålla betalningsanstånd till den 1 oktober 1948 med vanligt äganderättsförbehåll.

Båstad den 12 mars 1948. **STEN MANSSON.**

Stor Lösöreauktion
å Glenninge gård, Vallberga.

Onsdagen den 24 mars med början kl. 10 f. m. låter **lantbr. Nils Persson** därstädes på grund av egendomens försäljning genom offentlig auktion försälja hela sitt förstklassiga yttre lösöre, varav särskilt må nämnas:

7 st. hästar, därav 4 st. arbetshästar mellan 5—12 år och 3 st. varmblodiga unghästar 1. 2 och 3 år.

23 st. reaktions- och kastningsfria nötkreatur, varav 9 st. mjölkkor, 3 st. betäckta kvigor och 11 st. ungdjur.

Svin: 1 st. sugga, 8 st. betäckta gyltor, 21 st. 4-mån. och 12 st. 3-mån. grisar.

C:a 50 st. **höns.**

Vagnar, maskiner och redskap: 2 bilvagnar, 1 lastvagn med potatiskok, arbetsvagnar, 1 gigg på gummihjul, 1 vattenvagn, 1 200-liters urintunna, 1 självbindare, 1 självuppläggare, 1 slättermaskin, 1 ny 23-billars radsåningsmaskin, plogar och harvar av olika slag.

Diverse: mjölkmaskin Alfa Laval nyinköpt 1946, transportspannar, 2 par arbetsselar, div. seldon, taggtråd, 1 elstängselapparat 200 volt, tjuder, div. handredskap m. m.

Potatis: c:a 30,000 kg. President sättpotatis, c:a 10,000 kg. Arran Consul sättpotatis (insynad) samt c:a 10,000 kg. Majestic sättpotatis växt på mossjord.

Ett parti **betfor.**

Säkre, kände köpare erhålla betalningsanstånd till den 1 oktober 1948 med vanligt äganderättsförbehåll.

Båstad den 12 mars 1948. **STEN MANSSON.**

LÖSÖREAUKTION
i Eskilstorp pr Ö. Karup.

Onsdagen den 31 mars med början kl. 11 f. m. låter **lantbr. August Svensson** därstädes på grund av egendomens försäljning genom offentlig auktion försälja hela sitt i prima skick varande yttre lösöre, varav må nämnas:

2 st. hästar, Oldenburgare 9 och 14 år.

8 st. reaktions- och kastningsfria nötkreatur, varav 5 kor och 2 dräktiga kvigor.

Svin: 2 st. dräktiga gyltor och 9 st. 3-mån. grisar.

Vagnar, maskiner och redskap: 2 åkvagnar, 1 arbetsvagn, 1 packvagn, 1 par kälkar, 1 slättermaskin, 1 hästräfsa, 1 ringvält, 1 ny 2½-radig hästhacka, plogar, harvar m. m.

Diverse: 1 st. TT lågtryckspanna, decimalvåg med vikter, 1 kreatursklippningsmaskin, 1 frökärra, hässjor, kalksprutа, transportkärl, tjuder, div. handredskap m. m.

Ett parti **potatis** och **foderbetor.**

För annan persons räkning säljes 1 enbets packvagn, 1 bolstervagn på gummihjul, 1 enbets plog, sängkammarmöblemang samt div. andra möbler.

Säkre, kände köpare erhålla betalningsanstånd till den 1 oktober 1948 med vanligt äganderättsförbehåll.

Båstad den 12 mars 1948. **STEN MANSSON.**

Köp direkt från tillverkaren

fåtöljer, ottomaner, bäddsoffor, soffgrupper, resär- och vaddmadrasser m. m.! Gör ett besök det lönar sig. Absolut billigaste pris erhålles vid direkt köp. Fri transport. **Stor sortering av möbeltyger. Även omstoppning av bilar och möbler.**

JI-PE FABRIKEN, Karl-Erik Johansson.
Snickerifabrik. Tapetserareverkstad. Tel. 6 Norra Össjö, Hishult.

Köp och sälj

egendomen, villan eller affärsrörelsen genom

MÄKLAREFIRMAN
KURT WICKSTRÖM
TEL. 670, BASTAD.

Ett flertal välbelägna lantbruk av varierande storlek till salu.

Auktioner förrättas, även mot kontant redovisning om så önskas.

Ring och jag kommer hem och rådgör med Eder om uppdraget!

För
Konfirmationen
Giv ungdomen gåvan för livet.
ETT BRA UR
Stor sortering i olika prislägen.

TORE NILSON Ur & Optik
Storgatan — Laholm. Telefon 454.

Möbler Mattor Gardiner

PRIMA KVALITÉER. HUMANA PRISER.
Stort lager att välja på.

Andréns Möbleringsaffär

Tel. 69 Laholm. Tel. 69.

Till salu

Pengarna
kommer från Riksbanken –
Villan
från Svenska Trähus

Skriv till oss redan i dag! Då får Ni omgående förslag till lämpliga hustyper och upplysningar om de olika lånemöjligheterna. Det kostar ingenting att planera!

AKTIEBOLAGET
SVENSKA TRÄHUS
– landets största trähusindustri –
Huvudkontor: Birger Jarlsg. 27, Stockholm

Försäljningsinspektör:
NILS ISÉN
Träslövsvägen 42, Varberg.
Tel. 1489.

Ombud i
Laholm: Förman Birger Rehnqvist, Rosenvägen, Tel. 632.

Traktorer och vårredskap.

1 st. Munktells, 1 Ford, 1 Deering, 1 Epatraktor International, 1 Skåne-Eraber, traktorharvar, olika sorter och storlekar. Nya såväl som bättre begagnade vårredskap: Konstgödselspridare 2, 2 ½, och 3 meter. Potatissättare, potatisupptagare, radsäningsmaskiner 13, 15, 16, 17, 19, 21 och 24 bilars av olika märken, Skumplogar. Hästharvar, Frösäningsmaskiner, Cambridgevältar, allt för omgående lev. fritt köparens närmaste järnvägsstation.
OSCAR SVENSSON, TVÅÅKER. Tel. 105.

Hästar till salu.

Kraftiga arbetshästar i olika storlekar, däribland 3 st. halvblodshästar 3—5 år, till salu eller byte.
GUSTAF NILSSON, LAHOLM. Tel. 628 eller 148.

Utsädespotatis

insynad och fältkontrollerad, Arran Consul, med god analys, till salu.
Harry Strandberg. Tel. 9 Göstorp.

3 st. kalkonhönor

till salu. Gotthard Pålsson, Ränneslöv. Tel. 11 Vallberga.

Vårråg,

värveie (Progress), till utsäde, till salu. Leander Magnusson, Nyby. Tel. 401 Laholm.

Ett mindre parti
Hö
till salu. Rosengård. Tel. Körsveka 33.

Sättpotatis,

President och Arran Consul, från av Statens Centrala frökontrollanstalt insynad och godkänd odling, till salu. Tuve Persson, Hasslöv. Tel. 82 Hallandsås.

EN SILO AIV-FODER
samt kålrötter till salu. Tel. 38 Hallandsås.

GRANSLANOR
till salu. Tage Augustsson, Brostorp, Växtorp.

Utsädespotatis,

Arran Consul, från insynad odling, till salu. Tel. 358 Laholm.

Några stycken yngre, betäckta
tackor
till salu. Gunnar Adolfsson, Stubbhult, Hishult.

Lediga platser

Lantarbetare,
van att köra hästar och villig deltaga i förekommande arbeten, önskas till lantbruk i nordvästra Skåne (Kullabygden). Trivsamt, nyrenoverat rum.
Tel. 68064 Hälsingborg.

Springpojke
erhåller omedelbart plats i vårt boktryckeri.
STADLINGS EFTR., Laholm. Tel. 84.

Sågverksarbetare
erhåller omedelbart anställning. För en sågare finns även plats ledig.
Tel. 104 Traryd.

Önskas köpa

400 st. smågrisar
prima, i vikt 12—25 kg. köpes för lastning tisdag.
OBS.! Ring strax.
EMIL NILSSON, Örkelljunga. Tel. 113 och 513.

En centralt belägen
egendom
med hönsert ell. passande för hönseri, önskas köpa. Svar till "Pris och läge", Laholms Tidning, Laholm, i. v. b.

Bilar köpas
för nedskrotning till högsta priser.
Henning Johansson, Fridhem, Bygget. Tel. 24 — bostaden 34.

Smågrisar
köpas varje vecka för export.
Erik Bengtssons Grisexport.
Tel. 225 MARKARYD Tel. 225

Höjning av stoppriser inom frisörryket.
FOLKHUSHÅLLNINGEN

På grund av höjd varusatt har Frisörkontrollnämnden medgivit att stoppriserna på vissa arbetsdetaljer inom frisörryket få höjas med följande belopp:

a) hertfrisörsalonger

Spritt efter raking	kr. 0.05
Schampooring	„ 0.05
Oljeschampooning, i özuta tillägg	„ 0.10
Permanentlockning, exkl. klippning	„ 0.75
Vattenondulering, inkl. torkning	„ 0.05

b) damfrisörssalonger

Vattenondulerlag, mise en plis	kr. 0.05
Schampooring	„ 0.05
Hårlärgning, arbetskostnad med frisyr, exkl. färg	„ 0.25
Permanentlockning, el. appatat	„ 0.40
„ kem. kompresset	„ 1.95

De medgivna prishöjningarna få uttagas fr. o. m. den 15 mars 1948 tills vidare. Närmare föreskrifter komma att utfärdas i särskilt meddelande.

Stockholm den 10 mars 1948.
STATENS FRISKONTROLLNÄMND

Laholms Rödakorskår.
Kursen i olycksfallsvård över på söndag kl. 9 fm. Samling i Samreskolan.

DEN 13 MARS.

Tullen på jordbruksmaskiner

Vid riksdagen i fjol väckte hr von Heland (bf) m. fl. i första kammaren en motion, vari hemställdes om utredning och förslag till den samlade riksdagen om tullfri införsel till riket av sådana maskiner och redskap för jordbrukets behov, på vilka avsevärd brist var rådande. Bevillningsutskottet avstyrkte motionen och riksdagen avslog den. Utskottet motiverade sitt avstyrkande med att hänvisa till de begränsade importmöjligheter som förefanns, varigenom de ekonomiska återverkningarna av tullarnas borttagande för varorna ifråga kunde antagas bli ganska ringa.

Vid årets riksdag har frågan åter tagits upp av Bondeförbundets representanter genom motioner i båda kamrarna. I första kammaren avlämnades motionen av hr Näsgård m. fl. och i andra av hr Svensson i Stenkyrka m. fl. Denna gång gick det bättre. Bevillningsutskottet tillstyrkte enhälligt utredning av frågan "huruvida och i vilken utsträckning gällande tullar å maskiner och redskap för jordbrukets behov må kunna sänkas, samt för riksdagen framlägga förslag, till vilka denna utredning kan ge anledning". Frågan behandlades i riksdagen på onsdagen, varvid utskottets förslag bifölls i båda kamrarna utan debatt.

Detta riksdagens beslut är ur jordbrukets synpunkt glädjande, ehuru det varit ännu bättre om samma beslut kunnat fattas redan i fjol. Bristen på maskiner och redskap för jordbrukets behov var ju mycket kännbar redan före det nu irådande valutaläget, och utsikterna att under den närmaste framtiden i tillräcklig utsträckning kunna tillgodose behovet av jordbruksmaskiner måste på grund av de stränga valutarestriktionerna betecknas såsom synnerligen mörka. Jordbrukets maskinuppsättning förslits därför utan att kunna ersättas, och den mekanisering av driften, som är det viktigaste villkoret för att det av jordbrukarna sedan många år energiskt bedrivna rationaliseringsarbetet skall krönas med framgång, hotar att stoppas upp. Med den allvarliga brist på arbetskraft, som sedan en längre tid råder, kommer som motionärerna framhåller — situationen snart att bli ohållbar om inte åtgärder vidtas för att öka tillgången på de maskiner och redskap, som oundgängligen erfordras för den fortgående mekaniseringen av jordbruket.

De långa leveranstiderna för maskiner, tillverkade inom landet, visar att den svenska industrin inte på längt när kan fylla behovet. En betydande import av jordbruksmaskiner kan därför väntas komma i gång, så snart valutaläget gör detta möjligt. Man kan då fråga sig om det kan anges vara rimligt och riktigt att genom höga importtullar för maskiner och redskap fördyra jordbruksdriften. De tullsatser, som det här är fråga om, är nämligen ganska höga. Skörde- och slåttermaskiner t. ex. är belagda med en vikttull av 6 kronor pr hundra kilogram, tröskverk och säningsmaskiner med 7 kronor. Vikttullen skall emellertid enligt en förordning av den 21 mars 1933 i varje fall motsvara minst 15 procent av varans värde. Traktorer, ej elektriska, är åsatta en tull av 10 procent av värdet. Om man räknar med att t. ex. en skördetröska kostar minst 8,000 å 10,000 kronor, blir det ganska stora summor, som jordbruket får betala som ett slags extra skatt på jordbruksdriften. Man borde kunna utgå ifrån att skördetröskor kommer att anskaffas i mycket stort antal så snart importen blir fri, eftersom den inhemska tillverkningen är alldeles otillräcklig, men för varje skördetröska får den köpande jordbrukaren enligt nu gällande tulltaxa betala en särskild tribut av 1,200 å 1,500 kronor.

Det är, som motionärerna framhåller, möjligt att ett upphävande av tullsatserna för jordbrukets maskiner och redskap inte omedelbart kommer att leda till mer avsevärda prissänkningar för inom land det tillverkade maskiner, men då behöver man ju inte heller befara några skadliga verkningar för den inhemska industrin. Det synes där för just nu vara lämplig tidpunkt att ta denna tullfråga under övervägande och undersöka möjligheterna att avskaffa dessa för jordbruket synnerligen betungande tullar.

LAHOLM

VÄDERLEKEN:

Utsikter för Götaland: måttlig till frisk, vid kusten hård men avtagande västlig vind, upphållsväder och mestadels klart, något kallare.

Kläder
för alla väder
hos
Lundins

Kattarps Bondeförbundsavd.
har haft årsmöte under ordförandeskap av Hugo Andersson, Lejeby. Styrelse- och revisonsberättelserna föredrogos och godkändes.

Till ordf. omvaldes Hugo Andersson. Övriga styrelseledamöter blevo John R. Johansson, Ivar Nilsson, Artur Östring, Lejeby, Gunnar Gudmundsson och Göte Bengts son Kattarp, samt Bror Bernisson, Kasteberg. Till revisor omvaldes Svante Andersson, Kasteberg och till suppl. Hilding Larsson, Kattarp. Till valledare utsågs Gunnar Gudmundsson och Svante Andersson, suppl Ivar Nilsson. Till bygombud valdes för Kattarp och Eva bygge: Oskar Jönsson och Göte Bengtsson, Kattarp, Allan Gustavsson, Ebbarp, samt Bror Bernts son, Kasteberg för Ebbarp och Ar naberga: Alfred Andersson och Åke Bengtsson, Arnaberga, för Lejeby och Ahla: Algot Magnusson och Artur Östring, Lejeby samt för Kasteberg Henry Jönsson. Vidare bestämdes att årsavgiften skulle utgå efter samma grunder som föregående år.

Medlemskommunerna i Svenska landskommunernas förbund
inom Hallands län har kallats att sammanträda å Grand Hotell, Halmstad, tisdagen den 23 mars kl. 11.45. En länsavdelning kommer därvid att konstitueras, om intresse för en sådan finnes.

Idrottsbal å Stadshotellet.
Som framgår av annons kommer LIF att anordna dans med supé å Stadshotellet påskafton. Bäst att försäkra sig om bord i god tid.

Våra brudpar

Fr. v. hr Bertil Nilsson, Växtorp, med maka Vivian, f. Nilsson, Växtorp, hr Olle Osbeck, Halmstad med maka Sonja, f. Sigfridsson, Laholm.
Foto: Wennströms Eftr., Dahlqvist, Laholm.

Hallands läglandsförening
sammanträdde i går på Grand Hotel i Falkenberg under ordförandeskap av godsägare J. W. Stener, Björnhult. Föreningen har 109 medlemmar. Räkenskaperna bal på kr. 1,344·61. Årsavgiften bestämdes till 3 kr. Sekr. och kassör fick 50 kr. i arvode. Till styrelse omvaldes hr Stener, Björnhult, J. F. Hanssen, Krontorp, Emil Andersson, Lyngåkra, Börje Gunnarsson, Fagtarp, och Johan Svensson, Trönninge. Revisorerna, godsägare Eric Ramstedt, Stavsjö, och lantbr. Arvid Andersson, Bergagård, omvaldes.

Varmvatten i påsk.
Bränslekommissionen har nu lämnat besked om varmvattnet till påsken. Varmvatten får utan hinder av gällande varmvattenförbud tillhandahållas i hyresfastighet där fast bränsle användes för varmvattenberedning den 27—31 mars och dåeldningsolja användes den 19—25 mars. Extra tilldelning av bränsle för varmvatten medges för fastighet, som använder fast bränsle för varmvattenberedning. Däremot medges icke extratilldelning av eldningsolja.

Ledamöter av boställsnämnderna.
Vederbörande länsstyrelser i Hallands län och stiftsnämnden i Göteborg har utsett följande personer att för en tid av 3 år räknat vara ledamöter i de ecklesiastika boställsnämnderna inom Hallands län samt västgötadelen av Göteborgs stift: V. boställsdistriktet (Mark och Bollebygds kontrakt) av länsstyrelsen förordnad lantbr. Anders Larsson, Kinna, samt av stiftsnämnden kontraktsprosten Herder Block, Örby-Kinna. VI boställsdistriktet (Kindi kontrakt) av länsstyrelsen förordnad lantbr. Robert Lundgren, Stålared, Limmared, samt av stiftsnämnden kontraktsprosten Martin Svedberg, Östra Tranemo. VII boställsdistriktet (Fjäre och Viske kontrakt) av länsstyrelsen förordnad lantbr. Anders Larsson, Kinna, samt av stiftsnämnden kontraktsprosten Herder Block, Örby-Kinna. VI boställsdistriktet (Kindi kontrakt) av länsstyrelsen förordnad lantbr. Robert Lundgren, Stålared, Limmared, samt av stiftsnämnden kontraktsprosten Martin Svedberg, Östra Tranemo. VII boställsdistriktet (Fjäre och Viske kontrakt) av länsstyrelsen förordnad lantbr. Anders Larsson, Kinna, samt av stiftsnämnden kontraktsprosten O. Hyllner, Tölön. VIII boställsdistriktet (Varbergs och Falkenbergs kontrakt) av länsstyrelsen förordnad lantbr. Daniel Svensson, Björnarp, Längås, samt av stiftsnämnden nämndemannen C. Jason Bohlen, Vessigebro. IX boställsdistriktet (Halmstads och Laholms kontrakt) av länsstyrelsen förordnad dåmindstedendenten Bengt Carlheim-Gyllenskiöld, Axelvolds gård, Växtorp, samt av stiftsnämnden godsägaren Adolard von Seth, Mårtebund, Harplinge.

3 ½ milj. i skulder
hav Hallands landskommuner enligt stat. centralbyrås senaste översikt över kommunernas finanser. Häremot svarar emellertid tillgångar om drygt 16 milj., varav 10 ½ milj. lager i fastigheter. De största tillgångarna redovisas ifråga om Fjärås, Harplinge, Tvååker och Enslöv.

Skuldfria eller i det allra närmaste skuldfria är endast Ö. Karup, Söreslöv, Frillesås, Snöstorp och Asige.

A.-B. Sveriges förenade konservfabriker
redovisar för fjolåret en nettovinst av 0,37 milj. kr mot 0.92 milj. 1946. Till bolagsstämmans förfogande står sammanlagt 10.46 milj. (7. n. 0.54). Styrelsen föreslår, att utdelningen till aktieägarna liksom i fjol blir 12 proc., 10.36 milj. kr.

Bolagets fabriker i Sverige var enligt styrelseberättelsen under fjolåret väl sysselsatta. Tillförseln av råvaror var osäker och ojämn och kunde icke ske utan betydande svårigheter.

Svenska Amerika Liniens nya Stockholm,
som gick från New York i lördags sättas till Göteborg på söndag. Fartygsbesöknas passera Virga kl. 9 och tecke vara vid kaj i Göteborg omkring kl. 12.

Befattningen som dir. för Systembolaget i Halmstad
sökes av systembolagsdirektorerna Gösta Uttersström, Borås, Uno Sjölin, Lidköping, K. G. Sandquist, Östersund, Ernst Höök, Luleå, B. Dermin-Hellie, Skövde, Gunnar Swartling, Härnösand, Helge Jeppesson, Ystad, kontrollstyrelsens revisorer Stellan Töffer, Göteborg, och Håkan Persson, Norrköping, kameraren vid systembolaget i Hälsingborg Seth Hansson samt avdelningscheferna Åke Beurling, Stockholm, Yngve Nilsson, Göteborg, och Folke Edberg, Halmstad.

Markaryd

Finlandsafton

till förmån för sjuka och nödlidande barn i Finland anordnas i
Markaryds Folkskola
måndagen den 15 mars kl. 19,30.

Program:
Hälsningsanförande.
Sång av folkskolans barnkör under ledning av kantor Ad. Adgård.
Käsori över "Dagsläget i Finland" av fil. mag. Greta Brotherus.
Visor sjungna av fil. mag. Greta Brotherus.
Fri entré men gåvor mottagas tacksamt.

Fadderortskommittén.

Markaryds Bio
Lördag kl. 8 o. söndag kl. 5 o. 8 em.
LATA LENA OCH BLAGDA PER
med **Rut Holm** och **John Elfström.**
Barntillåten.
Obs.! Barnbilj. säljas kl. 5.

Finlandsafton på måndag.

Fadderortskommittén anordnar på måndag en "Finlandsafton" i Markaryds folkskola. Programmet är väl valt och bl. a. medverkar fil. mag. Greta Brotherus, Helsingfors, folkskolans barnkör under ledning av kantor Ad. Adgård m. m.

Fil. mag. fröken Greta Brotherus är en av Finlands populäraste vissångerskor, som genom otaliga visaftnar gjort sig känd och omtyckt. Genom radion har hon även blivit känd utomlands, främst som reciatris och sångerska. Hon har dessutom uppträtt i ett flertal revyer och kommer nu direkt från Publicistklubbens revy i Helsingfors. Fröken Brotherus är även filmkritiker i Helsingforstidningen Nya Pressen. Hon har under kriget varit verksam vid gen. Manner heims Barnskyddsförbund och tidigare rest omkring i Sverige och käserat, reciterat och sjungit.

Då nu frk. Brotherus kommer som representant för fadderortsverksamheten hoppas man givetvis på att mötet kommer att bliva välbesökt, då förutom den goda gärningen som besökaren gör kommer han eller hon att få vara med om ett mycket värdefullt möte, ett tillfälle som tyvärr inte så ofta står till buds. Beträffande tider m. m. hänvisas till annons i dagens tidning.

Månadsmarknaden

i går hade samlat en talrik publik och en hel del affärer gjordes. Smågrisarna voro bra i pris och de affärer som gjordes betalades mellan kr. 55 till kr. 45. Tillgången var större än vid de senaste månadsmarknaderna.

Kreaturstorget voro ett stort antal hästar saluförda medan endast 3 st. nötkreatur utbjöds. Ett par affärer gjordes och prislägen för nötkreaturen var 500 och 600 kr. Ett av djuren blev sålt två gånger under loppet av någon timme. Vid vårt besök vid middagstiden hade inga affärer bland hästarna gjorts men så brukar ju dessa affärer inte komma igång förrän sent på eftermiddagen.

De vanliga stånden fanns och syntes omsättningen vara den normala. Träslöjd och sadelmakeriarbeten voro även rikligt representerade.

En strålande föreläsning

var den, som författaren Per Westerlund på fredagskvällen höll i Köpinge folkskola om Indien av i dag. Med oförliknelig talarkonst målade han land och folk i färgrika tavlor, han ställde fram maharajernas lyxvärld mot de kastlösas elände, gav drastiska interiörer ur kastväsendet, Indiens förbannelse, skildrade religion och trosliv, stater och samfund. Indien av i dag är i mångt och mycket — kanske rent av i det mesta — sig likt som för årtusenden sedan. Mot sättningarna i den sociala strukturen framträder lika bjärta nu som förr. Indien är ett jäsande folkhav, som bubblar och sjuder utan att processen synes leda till positiva resultat.

Föreläsningen, som var ganska talrikt besökt, illustrerades med ett stort antal väl valda, delvis färglagda skioptikonbilder.

I afton föreläser hr Westerberg i Mellby folkskola om sitt liv bland lapparna. Det är ingen överdrift att säga, att hr W. är en fascinerande talare, säkert en av de bästa, som någonsin gästat föreläsningsföreningen. Mellbyborna har att motse en föreläsning, som faktiskt är något av en upplevelse.

Vid HELGSMÅL

LYSSNAREN

Kyrkan var full med folk och atmosfären stämningsmättad. Sångare och musici var samlade i koret redo att tjäna sina höga musa. Lyssnaren — den verklige lyssnaren — samlade sig för att i inre avskildhet sungår med den melodiska harmonins sällsamma andevärsen.

Templet fylldes av ljusa klanger. Lyssnaren greps av tonvågorna och fördes in i en överjordisk värld. Han gungade behagliigt på lekfullt svallande tonvågor mot ett gyllene slott: "Det staar et slot i Vesterled taekket med gyldne Skjolde." — Han lyssnade till en vackert skimrande saga om hur detta slott uppförts av aftonrodnadens glöd. Stämningen där var fridfull och himmelshög. Det låg fjärran från vardagslivets lumpenhet, själviska ävlan och snäva begränsning. Rymden kring dess tinnar var hög och ren. Lyssnaren firade sabbat även sedan sången förtonat.

När orgelns mjuka ackord intonerade en dikt lösgjordes Lyssnaren ur en dröm för att gripas av en annan. Han hörde en ny dag vakna. Han såg solens första strålar färga himlen tills hela den vididiga rymden liksom böljade i rosenfärgat ljus.

"I öster stiger solen upp,
den sprider guld på sky,
går över hav och bergets topp,
går över land och by."

Mäktigt men utan buller målade sången med sköna tonfärger dagens födelsestund. Och när den växte till en högstämd och gripande koral kände Lyssnaren sin litenhet inför naturens majestät. I ödmjukt sinne lyfte människan sin själ upp till skaparens tron för att få makt mot mörkret.

En menuettmelodi dansade i behaglig rytm under de höga valven. Lyssnaren var strax med i den sirliga lek en ensam violinstämma väckt till liv. Han var med de klara, sorglösa barnen bland blommorna på ängen tills tonerna lät barndomstidens sol gå ner. Det blev en annan låt när den vuxnes kamp begynte. Då beslöt Lyssnaren att genom hela livet bevara något av barnasinnet. Och han fick sitt beslut liksom bekräftat då körens sjång:

"Sälla den vars rena bröst i livets blomningstid
en inre evig skatt mot trånga öden gömmer,
vars hopp går ovan skyn,
vars hjärta aldrig glömmer
vad dåren förgät: att livets konst är frid."

Medan ännu ord och toner om denna livets konst återljöd för Lyssnaren som eko mellan bergen, trollade kören fram på hans själs näthinnor en kongruent idé. Ord- och tondiktaren uppförde i samarbete det sköna slottet "Solelid" för jungfrun "Sommarfrid". Där lyssnade friden när lystnaden talade, vilket skänkte Lyssnaren en njutning som flertalet inte uppskattar. Dock gladde han sig även åt livets rytmer och glädjens klanger på det festliga Solelid. Och likväl blev aldrig den rogivande stilliheten bortdriven.

"Så drom dig bort till Solelid
ibland, när tocken skymmer,
att anförtro åt Sommarfrid
i tystnet ditt bekymmer!
Hon möter drömmen halvvägs då,
hon lär dig blida vägar gå,
den ljusa Sommarfrid i Solelid."

Lyssnaren hade lyssnat med behållning. I hans inre dröjde den musikaliska upplevelsen kvar. Han kände ingen lust att prata bort den, då han utanför kyrkan träffade en vän.

— En njutningsrik stund, sade vännen.
— Ett minne att leva på en tid framåt, svarade Lyssnaren.
— Ja, ett minne "som gör, att en bunden känner sig fri och har vackra drömmar om natten".

Gustaf Landin.

Lundqvists Carl Ifvarsson-monument får högt betyg

F. ÖVERINTENDENTEN VID NATIONALMUSEUM DR AXEL GAUFFIN UTTALAR SIG FÖR LAHOLMS TIDNING.

Den silhuettbild av John Lundqvists Carl Ifvarsson-monument, som f. n. finnes uppställd i planteringen vid Vägporten i Laholm, har väckt uppmärksamhet, och så vitt vi kunnat förstå har den konstintresserade allmänheten ansett att monumentet fått en mycket lycklig utformning. Emellertid har ett par röster höjts, vilka icke varit nöjda med konstverket. Bl. a. har det sagts, att den jordens arbetare, som sitter vid en potatiskorg ovan den stora sockeln med Carl Ifvarssons relief icke verkar bonde utan trött kolonitägare. En och annan tycks också ha missuppfattat konstverket så till den grad, att de tror att potatisplockaren är Ifvarsson. Dessa personer måste dock räknas till de absoluta undantagen, eftersom den relief av Ifvarsson, som finnes på sockeln och under vilken hans namn finnes utsatt, förefer helt andra anletsdrag än den symboliska bilden av den namnlöse bonden på sockeln.

"Ett verk av osökt naturlighet och enkel manlig värdighet."

Med anledning av den diskussion, som sålunda uppstått, har Laholms Tidning velat inhämta ett auktoritativt omdöme om konstverket. Förre överintendenten vid Nationalmuseum, fil. dr Axel Gauffin, Stockholm, har tillmötesgått vår anhållan med följande av honom själv formulerade uttalande:

— Jag är mycket glad över att få detta tillfälle att uttala min uppriktiga beundran för denna skulptur, som konstnären John Lundqvist förmerat för monumentet till Carl Ifvarssons minne. Det är ett verk av osökt naturlighet och enkel manlig värdighet, som är väl lämpat att uttrycka innebörden i Carl Ifvarssons gärning.

Konstnären JOHN LUNDQVIST.

Konstnären uttalar sig om monumentet.

Laholms Tidn. har även vänt sig till konstnären själv, John Lundqvist, Stockholm, för att få veta vad han anser om kritiken mot konstverket.

— En bonde kan ju se ut på olika sätt, och jag kan ej förstå vad det är som kommer tanken att glida in på föreställningen, att mannen skulle vara kolonägare, säger skulptören. Jag har själv icke tänkt mig, att bonden skulle verka trött, men även om han gör det, behöver detta ingalunda vara något fel. Ty även en bonde måste kunna bli trött av arbete. Skulle det till äventyrs finnas någon, som finner det onaturligt eller stötande att en bonde blir fysiskt trött av att arbeta i jorden, kan han ju tänka sig, att monumentets potatisplockare satt sig för att överblicka resultatet av sitt arbete.

Vidare vill jag understryka, fortsätter hr Lundqvist, att man ej kan bedöma monumentets konstnärliga värden efter den grovt tecknade silhuett, som nu uppställts i Laholm. Denna silhuett har tillkommit endast för att vara en hjälp vid utrönandet av lämplig plats för konstverkets placering. Det måste också framhållas, att man vid utformningen av ett monument icke får lägga så stor vikt vid innehållsaspunkter, att dessa slår ihjäl de konstnärliga. Det viktigaste är att komma fram till en komposition, som är av konstnärligt värde.

Vad beträffar anmärkningen, att Carl Ifvarssons förnamn stavats med C kan jag omtala, att det endast är på silhuettbilden som denna stavning finns. På konstverket, som redan gjutits, står det Carl Ifvarsson med korrekt stavning.

Gebe.

Fil. dr A. Gauffin.

Frivilliga försvaret

Tjärby hvo.
Skjutn. m. gevär å skjutb. i Tjärby i morgon. Saml. kl. 12.

Hvbef.

idrotts-sekr. har ordet.

Laholms IF.

Följande fotbollspelare samlas vid idrottsplatsen i morgon kl. 13 för resa. Förhinder anmäles senast i kväll.

Bo Hansson, K.-G. Alm, Gunnar Pettersson, Inge Arvidsson, Bertil Johansson, Kurt Nilsson, K.-E. Sevandersson, Gösta Hansson, Bengt Sundgren, Stig Vesterberg, Stig-Allan Svensson, Willy Hagelторn, Georg Karlsson. Obs.! medtag träningsoverall.

B- och juniorlagsspelare tränar kl. 9.30 vid idrottsplatsen.

— Friluftssektionen har träning i dag med samling hos Bertil Persson kl. 16.30. Finnbastu efter.

Laholms Boliklubb.
Träning i morgon kl. 9.30. Samling vid skolan. Tränare leder.

Växtorps Bois.
Samtliga spelare samlas på planen söndag kl. 1 för träning.

Hishults AIS.
Terränglöpning måndag kväll kl. 19.30. Samling vid caféet. Varm klädsel. Dusch efteråt.

Veinge Idrottsförening.
Samtliga spelare tränar i morgon kl. 9.30 fm.

Ösarps Boliklubb
samlas å planen söndag kl. 10 för träning. Möt upp mangrant.

Halländskt SLU-bokslut:

711 tävlingar och kurser med över 5,500 deltagare

Det hippologiska intresset tycks, trots mekanisieringen, alltjämt ha en stark förankring hos den halländska landsbygdsungdomen. Den som bläddrar igenom SLU-distriktets nu föreliggande verksamhetsberättelse kan konstatera att hästuppvisning med 60 och körning med 55 tävlingar tilldragit sig det största intresset bland ungdomen. Verksamheten i stort är stadd i fortsatt utveckling, och vid årets slut hade distriktet 6,811 medlemmar, därav 4,298 manliga och 2,513 kvinnliga.

Styrelsen betecknar årets verksamhet som intensiv. Mycket arbete har nedlagts för att stärka organisationen och stabilisera dess inre verksamheten. Som ett led i denna strävan har anordnats en lokal medborgarkurs för distriktet förlagd till Roessaed, i vilken deltogo 27 medlemmar från spridda delar av distriktet. Styrelsen anser detta vara det allra bästa stället att utbilda dugliga funktionärer.

Gemensamt med JUF:s och SLS' distriktsledningar har hållits sammanträde för att söka lösa landsbygdsungdomens organisationsproblem. En gemensam skrivelse till resp. organisationers förbundsledningar har även avlåtits med begäran om att regelrätta förhandlingar mellan organisationsledningarna upptages för att lösa denna fråga.

I samarbetskommittén har beslutats om lokala föreningskurser ute i bygderna för att behandla aktuella frågor för vårs ekonomiska föreningar och då speciellt det s. k. andragenerationsproblemet. SLU har aktivt deltagit i dessa kursers anordnande. I denna kommitté har också lösts frågan om gemensam studienämnd och studieinstruktör för SLS' och JUF:s studieverksamhet, vilket hälsas med tillfredsställelse.

En teaterturné har i samarbete med Svenska Dramatikers Studio, Stockholm, anordnats inom distriktet med föreställningar på nio platser.

Vid årsskiftet 46—47 fanns inom distriktet 64 avdelningar verksamma. Under året har nystartats Akullsorttens avd. i Rollstorps socken. Antalet medlemmar hade vid 1947 års slut ökats till 6,811, vilka fördelar sig på 4,298 manliga och 2,513 kvinnliga medlemmar. Under året har avdelningarna hållit 937 sammankomster på vilka hållits 163 föredrag. Dessa siffror torde i sin enkelhet belysa, att verksamheten inom avdelningarna varit intensiv.

Landstingsman John Antonsson, distriktets ordf.

Liksom under föregående år har anordnats sommarting vid Hallarna i Heberg, vilket trots otjänlig väderlik besöktes av ett mycket stort antal medlemmar från hela distriktet.

Distriktstävlingsnämnden kan glädjande nog rapportera en mindre ökning av den praktiska verksamheten. Det sammanlagda antalet deltagare uppgår till 5,564 i 711 anordnade tävlingar och kurser, vilket innebär en ökning med 17 deltagare och 23 tävlingar. Ökningen av antalet tävlingar har varit störst inom de speciellt kvinnliga grenarna, medan ökningen av deltagare skett i gemensamhetstävlingarna. Till deltagarna i tävlingarna har utdelats 318 diploom, och värdet av samtliga utdelade priser inom distriktet överstiger 15,000 kr.

Distriktstävlingar har hållits i 12 grupper, därav 3 spec. kvinnliga.

Distriktsmästare i de olika grenarna blevo: Protokollföring Inga Andersson, Fagered. Växtkännedom Inga Bengtsson, Drängsered. Skogsgallring Gunnar Johansson, Torup. Mjölkning Olle Bengtsson, Rännesslöv. Plojning Gösta Larsson, Rännesslöv. Hästuppvisning Göte Svensson, Gödestadsorten. Körning Ingemar Ingemansson, Slöinge—Eltra. Exteriörbedömning av nötkreatur Arne Andersson, Hanhals. Referatskrivning Ernst Severinson, Krogsered. Strykning Kerstin Bjärnered, Asige. Klädvård Märta Pettersson, Kvibille. Linnesömnad Karin Andersson, Tölö.

De grenar, som samlat det största intresset äro: Hästuppvisning med 60 tävlingar och 507 deltagare. Körning 55 och 519. Rotfruktsgallring 52 och 408. Protokollföring 51 och 355. Exteriörbedömning av nötkreatur 47 och 456. Växtkännedom 46 och 397. Strykning 44 och 258. Klädvård 33 och 178.

Politiska sektionens arbete har under det gångna året i huvudsak inriktats på förberedelser för 1948 års riksdagsmannaval.

Programrådet har under året bl. a. anordnat två programledarekurser i Varberg för hela distriktet, och har även medverkat vid uppläggningen av dramatikerstudions turné i Halland. Rådet framhåller betydelsen av att i konstnärligt hänseende högstående teater på detta sätt föres ut på landsbygden. Detta verkar utan tvekan stimulerande för programarbetet speciellt då amatörteatern.

Största avdelningen i distriktet är fortfarande Fjärås, som redovisar 290 medlemmar och därefter Knäred med 212 medlemmar. Av kretsarna är Fjäre krets den största med 1,227 medlemmar, följd av Halmstad—Tönnersjö, som har 1,174 medlemmar.

Tävlingsverksamheten förefaller ha varit störst i Veinge, vars avdelning kan redovisa 169 deltagare i 21 tävlingar. När det gäller studiecirkler ligger Väro—Strävalla i teten med det verkligt förnäma resultatet 12 cirkler.

Hallandsdistriktets stämma hålles i år i Folkparken, Halmstad, söndagen den 21 mars.

Nizza välkomnade konung Gustaf med musik och blommor

NIZZA den 12. (TT — Reuter.)
Konung Gustaf välkomnades med musik och blommor då han i fredagen anlände hit. Fru Sjöberg, svenske vicekonsuln maka, steg upp i kungens salongsvagn och överräckte en bukett röda rosor till honom samtidigt som en avdelning ur 152:a franska infanteriregementet skyldrade gevär och en militärorkester spelade.

Prefekten i departementet Alpes Maritimes, Paul Haag, borgmästaren i Nizza samt en mängd andra fransmän och svenskar var nere vid stationen. Kungen åkte i prefektens bil till sitt vanliga hotell. Resten av dagen tänker kungen använda till vila. På lördagen intar kungen lunch tillsammans med Sveriges diplomatiska representanter i Nizza.

Kung Gustaf sov alltjämt då Expressen Calais—Medelhavet, till vilken den kungliga vagnen kopplats i Paris, anlände till Marseille.

Medlemmar av kungens uppvaktning förklarar att kungen tillbringat en lugn och vilsam natt och att han förefoll vara i god form. Större delen av torsdagskvällen hade han ägnat åt att läsa tidningarnas artiklar och kommentarer till Jan Masaryks självmord.

Köttbesiktning upphäves inte i Laholms stad

Men kan lika bra ske i Halmstad.

Hushållningssällskapets förvaltningsutskott har hållit sammanträde.

För närvarande råder det som bekant synnerligen god tillgång på potatis, ett förhållande som inte är enbart tillfredsställande. Potatis kan som bekant inte lagras hur länge som helst utan att fördärvas, och det blir därför en rent nationalekonomisk förlust, om inte tillfredsställande avsättning för potatisen finns. Hallands hushållningssällskaps förvaltningsutskott har nyligen haft sammanträde. Utskottet beslöt därvid efter förslag av potatisodlareföreningen hemställa, att de medel, som genom jordbrukets föreningsrörelse insamlats till Europahjälpen måtte användas för inköp av potatis inom landet att sändas till behövande på olika platser i Europa.

En framställning fr. Laholms stadsfullmäktige om upphävande av köttbesiktningstvånget för staden och tillstånd att upphöra med köttbesiktningsbyrå behandlades också. Förvaltningsutskottet beslöt bestämt avstyrka upphävandet av köttbesiktningstvång, men ansåg inga hinder föreligga för nedläggande av köttbesiktningsbyrån, då köttbesiktning utan större svårigheter skulle kunna försiggå i Halmstad. Vidare avgavs bl. a. yttrande över jordbruksförsöksutredningens förslag ang. den vid institutet för husdjursförädling vid Wiad bedrivna verksamheten. Förvaltningsutskottet tillstyrkte att Wiad skulle behållas såsom föreläggningsort för en försöks- och forskningsanstalt på husdjursavelns område, varvid i första hand enäggstvillingsforskningen med nötkreatur borde stå främst på programmet för den fortsatta verksamheten på Wiad. Därest möjligheter kunna åstadkommas, uttalade emellertid förvaltningsutskottet önskemål om att även svin avelsforskningen skulle kunna fortsättas.

SLU GER UNGDOMEN GOD KARAKTÄR OCH SJÄLSLIG MOGNAD.

— Och förlovnings-RINGARNA köper vi hos
Håkanssons
Ur-, Optik- och Guldsmedsaffär
Tel. 284 MARKARYD.

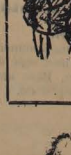

VÅRENS POPULÄRA
SPORT- och SKINNJACKOR
I KLÄDSAMMA OCH PRAKTISKA MODELLER.
Lindbergs
Markaryd. Tel. 155

Ishockeyutrustning
samt övriga **sportartiklar**
bäst och billigast hos
ESSHA CYKEL o. SPORT.
Sven Henriksson.
Markaryd.
Tel. 149 och 249.

Kyrkliga seder och bruk i Knäred i gången tid.

— För LAHOLMS TIDNING av J. P. —

Enligt kyrkliga förordningar skulle var by ha sin bestämda bänk i kyrkan. Gick någon i annan bänk än sin egen blev det böter. Alla hemmansägare (odalmän) och deras hustrur skulle ha sina bänkar främst i kyrkan, vartdera könet på var sin sida. Drängar och pigor hade sina platser längst ner i kyrkan och på läktaren.

I början av 1700-talet hade man insatt nya bänkar och därefter gick det en tid innan man på nytt hann uppdela bänkarna, men år 1740 hade man åter uppdelat dem. Sittplatserna voro dock för få till de många som på den tiden besökte kyrkan och därför blev följden att pigor och inhyseshjon trängde sig in i de främsta bänkarna. Böterna härför tyckas ha varit avskaffade eller bortglömda en tid, och därför föreslog biskopen vid visitationen 1746, att den gamla förordningen med böter — 24 öre samt för den som gick in i annans bänk — ånyo borde praktiseras. Samtidigt tillsades strängeligen inhyseshjon och pigor att sitta längst ner i kyrkan eller i vapenhusen.

Under stolindelningen 1740 gingo stridens vågor höga och prosten Montan så myndig och mäktig han än var hade all möda att få sina kära församlingsbor till att samsas om bänkdelningen, som bestod ända till 1800-tal. slut, allt under fredliga förhålanden sedan man en gång funnit en för alla parter tillfredsställ. lösning eller system. Detta system innebar att de som suttit i främsta bänken i 5 år, därefter flyttades ned några bänkrader nästa 5-årsperiod o. s. v.

År 1729 finnes anteckningar om att gudstjänsterna skulle börja varje söndag halv tio.

Det inskärptes av präster och biskopar noga för folket att de av familjemedlemmarna som bevistat söndagens gudstjänst skulle vid hemkomsten från kyrkan taga fram bibeln och för de hemmavarande läsa upp ingångsorden som de hört i kyrkan.

De som ämnade begå nattvarden skulle anmäla sig till klockaren söndagen förut. I gamla tider, då man ofta icke förtärde varken mat eller dryck hemma den söndagsmorgon då man skulle gå till nattvarden, var man efter nattvardens begående och gudstjänstens slut helt förklarligt mycket hungrig. Därför var det sed att nattvardsgästerna i någon av gårdarna i kyrkbyn höllo måltid, varvid ofta brännvin förtärdes, ibland till överflöd, så att bråk och oordningar uppstod. År 1849 önskade därför församlingen själv att inga sådana måltider skulle förekomma. Prästen framhöll att de som hade lång kyrkväg ingalunda skulle gå hemifrån fastande och att det icke i sådana fall kunde anses för synd att både äta och dricka i hemmet innan man begav sig till nattvardens firande. En tid under Bolhemius tid fick varje nattvardsgäst betala 3 styver om året för vin och oblat, men detta ändrades snart till att kyrkkassan bestod utgiften för dessa saker. För sjuka hölls förbön på predikstolen efter predikans slut.

Konfirmationen blev lag 1811, men förekom långt förut. Vid visitationen 1729 sade kyrkoherden att han icke kände till att fästman och fästekvinna flyttat tillsammans före vigseln. Sådant var i lag förbjudet, men redan år 1746 klagade Montan över att sådant förekom. Brudkrona inköptes 1786. Efter vigseln i kyrkan bjöds ofta bröllopsföljet på förplägnad i någon av kyrkbyns gårdar, men då gästerna vid sådana tillfällen ibland blev bråkiga av den myckna sprit som förekom, förbjöds dessa s. k. kakelugnsgillen, men förbudet följdes icke så noga trots att bötesstraffet var en riksdaler specie för den som upplåt lokal till dessa gillen.

I början på 1700-talet höllos marknader vid kyrkan Johannes Döparens dag och Mikaeli dag. Vid dessa marknader förekom oväsen och oordningar trots att kyrkfolket väl utgjorde den övervägande delen av de marknadsbesökande. Dessa marknader kommo också med tiden bort och ersattes med torgdagar fyra gånger om året, men torgdagarna har nu under senare år nästan "självdött".

Vid en diskussion om kakelugnsgille år 1832 sade Olof Persson, åbo i Brånalt, att han var tvungen att ha en brännvinsplunta i fickan när han gick till kyrkan för att styrka sig med på den långa kyrkvägen. Kyrkoherden tyckte dock att det var de som hade längre kyrkväg ? Persson, men ändå inte hade "plunta" med sig.

1729 stadgades att alla som icke infann sig till husförhör skulle till kyrkan böta 4 öre smt. första resan, och andra resan dubbelt upp. Husförhören, som i gamla tider höllos ute i byarna, ledde till att den gården där förhöret skulle vara, bjöd på så riklig lekamlig spis och sprit att de manlige husförhörsbesökarna voro lindrigt nyktra när de gick hem från husförhöret. 1743 förbjöd därför regeringen dessa husförhörskalas fast förbudet överträdades länge efteråt.

Dop skedde i kyrkan redan ibland när barnet blott var 8 dagar gammalt, detta enligt kyrkolagen av år 1686. Denna lag upphörde 1864.

Och så är vi inne på 1880- och 1890-talen, som sign. själv har minne av. Klockare Gustav Wadensten skötte orgeln med gammal van och säker hand och fot. Tullgren stod bakom och "trampa bälgen".

Strax intill den plats där Tullgren stod var en pinne i orgelbyggnaden, som gick ut cirka 1 decimeter när "bälgen" hade trampats full med luft, men gick in igen när luften var slut.

Då stationsinspektor Hall var kommen till Knäred skulle han en söndag går i kyrkan; han gick på läktaren och fick se ovannämnda pinne. Den blir bra att hänga min hatt på tänkte Hall, vilket han också gjorde, men det dröjde inte länge förrän hatten låg på golvet. Dock — Hall gav sig inte i första taget, han hängde hatten på pinnen för andra och tredje gången, men lika befängt låg den snart på golvet igen. Då måste Hall ge tappt och satt med hatten i knäet den övriga tiden av gudstjänsten.

Detta var dock icke det enda missöde vännen Hall upplevat under sin stinstid vid Markaryd—Veinge Järnväg. Under sin tid som stins i Majenfors gick han en solig, varm sommardag vid Lagans strand med ett metspö i handen. Så kom han till ett ställe där en bäck rinner ut i Lagan. Han tänkte i sitt stilla sinne: Här skall jag komma över bäcken? Så fick han se en stock ligga mitt i bäcken och nu var det ju lätt att komma över; han trampade på stocken med höger fot, men vad hände? Jo, stocken gav sig med hisklig fart ut i Lagan. Det var ju en av de stora gammelgäddorna där han trampade på, och Hall slapp ifrån äventyret med blott en våt kostym. — Ja, denna historia passar ju inte in under rubriken på denna artikel, men den ena historien föder den andra.

Nu återigen till Knäreds kyrka. Inom skranket hos klockare Wadensten både småskolläraren Sven Larsson, Hagabygget, varje söndag sin givna plats. Härifrån hade han utsikt över en hel del av sina f. d. skolbarn som satt där nere i kyrkan och nu hunnit bli vuxna — och många även gifta.

När jag nu tänker på min barndoms och hembygds fullsatta kyrka — den rymmer cirka 800 personer — av redligt, idogt, namnlöst bondefolk, så kommer Karlfeldts ord för mitt minne, som lyda lyda ungefär så här:

Ej finns deras namn på hävdens blad,
de levde i ringhet och frid,
men jag vördar så högt deras långa rad,
allt hän i den urgrå tid.

Nu hör jag kanske någon invända: Lagom vördnad för förfäderna, de söp för mycket! Ja, det erkännes att en del gjorde det, men långt ifrån alla och vad de felade i ett, det felar vi i ett annat. Så vi har nog inte så mycket att stoltsera över. Och för övrigt, den som upplevt två världskrig med alla dess djävulska metoder, han bör helst inte kasta sten på förfäderna.

Inom parentes må nämnas, att en del i denna artikel har vi Joël Wangös forskningar i arkiven att tacka för.

Smyghandel är ocker på bristen fastslår livsmedelskommissionen. Folkhushållets knappa kaka måste delas rättvist.

Mat, dryck och logi för en riksdaler i veckan.

MEN DET VAR I 1500-TALETS SVERIGE. — EN TURIST FRÅN KONTINENTEN BEFOR SNÖLANDET OCH GJORDE INTRESSANTA IAKTTAGELSER.

Det är sant som det är sagt att om någon gjort en resa, så har han något att berätta. Och detta något kan understundom vara av stort värde, särskilt om resan tillhör de mera unika eller om den företagits i en tid, då turisten var en sällsynt företeelse och hans färder sträcktes ut över jungfrulig mark. Under 1500-talet var vårt land på det hela taget terra incognito för den vanlige medborgaren ute på kontinenten, och när en sådan främling en o. annan gång gästade oss mottogs han säkert med förvåning och med intresse. Och med inte ringare intresse kan man än i dag ta del av denne resenärs upplevelser och iakttagelser. Mindre värdefulla bidrag till kulturhistorien kan man sannerligen finna.

I Köpenhamn vistades året 1585 en ung tysk globetrotter, Samuel Kiechel, från Ulm och när han där råkade tvenne landsmän, köpmän från Lübeck, som ämnade sig till Stockholm beslöt han sig för att göra dem sällskap, fastän man befann sig i februari månad och det inte rådde brist på varningar för "islandet", där vilda djur voro en daglig företeelse t. o. m. på stadsgatorna. Emellertid lät de tre tyskarna sig icke förskräcka, och den 9 februari kringlade sig deras farkost fram genom packisen till Halsingborg (som då var danskt) och därifrån fortsattes färden över slättbygden med släde.

Och nu till resenärernas dagboksanteckningar!

Från övernattandet i en skånsk bondstuga ger K. följande drastiska skildring: "Folket ligger här om vintern inte bara med kvinnor och barn inne i stugan utan har förutom hundar och kattor också lamm, kalvar, getter och duvor därinne, men det obehagligaste av allt är, att smågrisarne vanligen ha sitt läger i rummets mitt och om natten komma och slicka en i ansiktet, så att man av bara stanken för billigt pris blir mättare än av den bästa måltid".

Snart voro främlingarna inne på svenskt område, där de fördröjdes av sämre vägar och större snömassor.

Gästgiverier tyckas för K. ha varit en ny erfarenhet. "I Sverige finnes det", säger han, "särskilt förordnade värdar, kallade gästgivare, som måste ge en främling logi, mat och dryck. Varje måltid för två runstycken. De skola också hjälpa honom med skjuts till nästa gästgivare mot en ersättning av två runstycken per mil". Det ginge även för sig att ta in hos en fogde eller präst, men om man ville bli riktigt välkommen på sådana ställen, så vore det lämpligt att förära frun i huset diverse kryddor såsom muskott, nejlikor, kanel och ingefära samt gläda barnen med en mässingsring, spegel, kniv, ett blått band eller någon annan småsak. För att göra sig förstådd av prästerna måste K. med stor möda leta fram sitt latinska ord- och frasförråd.

Efter en av åtskilliga missöden avbruten färd över det småländska höglandets sjöar och berg uppnådde sällskapet Jönköping och fick kvarter hos borgmästaren. Det var i fastlagstiden. Om dennas matseder förtäljer turisten att det på en gång kokas så mycket sylta, skinka, svinhuvud, tunga, rökt kött och fläsk och sådant, som står sig länge, att om någon kommer tillbaka till samma ställe efter sex veckor, så blir han undfägnad med kött av samma kok som förra gången.

Nu styrdes kosan längs Vätterns östra strand. På denna sträcka inträffade något, som tydligen satte K:s jämnmod på ett svårt prov. Släden råkade stöta mot en sten med sådan kraft, att han själv slungades ur, och vad värre var, en stor del av vinförrådet gick totalt till spillo. Ett sycke bortanför Gränna upprepades samma missöde, men återstoden av den dyrbara lasten befann sig då på den andra släden, varöver K. uttrycker sin innerliga tillfredsställelse.

Linköping och Söderköping genomföros. Den senare staden hade enligt K. en betydande utförsel av säd på Lübeck. Norrköping omnämnes som märkvärdigt för ett storartade laxfiske med en årlig export av flera hundra centner. Nyköping finner K. vara en synnerlige otrevlig plats och förmodar, att den där residerande hertig Carl väl näppeligen får besök av många främmande furstar och herrar.

I Strängnäs pågick som bäst marknaden.

Själve hertig Carl spatserade omkring på torget och resonerade med bönderna. Bakom honom gick en bonde, bärande på två vackra mårdar, vilka han vid lägligt tillfälle förärade hertigen, som tackande mottog dem. Emellertid följde bonden fortfarande hack i häl efter, kliver om en stund åter fram, upprepar sin underdåniga benägenhet att förära hertigen de båda mårdarna och antyder lämpligheten av att denne i gengäld måtte skänka honom en häst. Hertigen svarade skrattande, att bonden skulle någon gång hälsa på honom, så finge de talas vid om saken. Denna händelse blev K. vittne till och fick den förklarad av en tysskkunnig person.

I Strängnäs drevs stor kommers med hästar. K. ger de svenska hästarna erkännande för styrka och uthållighet. "När de bli 9—10 år gamla äro de som allra bäst, därför att man inte använder dem, förrän de gå på det 5:te året."

Så följde en hel dagsresa över Mälarens is med Stockholm som mål. Den dåtida huvudstaden och dess folkliv skildrar K. ganska ingående. Se här några utdrag.

"Staden är liksom en ö, har 2 portar och en brygga över till fastlandet. Den är icke stor, icke befästad, bara dåliga murar runt omkring. Alla husen nere vid vattnet stå på pålar. Hamnen är så djup, att stora, lastade skepp kunna lägga sig tätt invid staden. På andra sidan vattnet finnes en djurgård, där hjortar, älgar, renar och annat vilt kunna ses. Här i landet är det gott om lodjur och svarta rävar; de senares skinn värderas högre än lons och sobelns. Det finns inga riktiga härbärgen här, utan man måste hyra in sig hos en borgare. Mat, dryck och logi får man för en riksdaler eller 5 ort i veckan, och har man det då ganska bra, så att även rapphöns och annat fjäderfä kommer på bordet. Dock får man inte vin utan öl att dricka, ty vinet, som hemma kostar 4 kreutzer för ett mått, betalas här med ¼ riksdaler, och ändå har det säkerligen kommit mycket vatten i det på vägen hit. Här brygges ganska gott öl, men man har också öl från Lübeck, Rostock, Danzig, och dessutom mjöd från Finland och Litauen, vilket svenskorna gärna dricka. Alla främmande drycker äro mycket dyra på grund av de höga tullarne.

Fisk är det riklig tillgång på, i synnerhet gädda, som i stor mängd torkas och utskeppas. — Bönderna göra vidunderligt stora ostar. Det har sagts mig flera gånger, men själv har jag inte sett det, att somliga ostar äro så tunga, att två män ha ett styft arbete att bära dem. När en adelsman skall hålla bröllop, så låter han sina underlydande bära tillsamman all mjölk, som deras kor på en gång mjölkat, och därav beredes en enda ost. — På gästabuden är det brukligt, att man dricker varandra till läget runt, och när någon bjuder en annan en kanna eller ett glas, så räcker han också fram handen och önskar, att drycken måtte bekomma honom väl. Likaledes om någon står upp från bordet och bara går utom dörren och strax kommer tillbaka, så tar he hela sälskapet honom i hand och önskar honom välkommen."

K. för även lapparna och deras seder på tal och låter oss sedan följa sig till Uppsala. Ett stycke på vägen hade han sällskap med en holländsk fru, gande ställning, alldeles övertäckta (utom ansiktet) och tillknutna, som ett barn i vaggan. Somliga täcka över ansiktet men ha då ett litet glasfönster att titta genom."

Det då ännu under byggnad varande slottet i Uppsala tog K. i noggrant skärskådande. Ävenså domkyrkan. Om silverskrinet, i vilket Erik den heliges kvarlevor förvaras, berättar han en sägen, hur detta förut varit av guld, men i krigstid av sig själv smält ned och förvandlats till silver, och han tillägger spydigt nog, att om inte folket haft sådan respekt för sankt Erik, så skulle nog skrinet för länge sedan ha förvandlats till trä.

Vid det här laget hade emellertid K. fått nog av köld och snö och avstod från att fortsätta längre norrut. Återkommen till Stockholm, dröjde han där några dagar och tog sedan till en början samma väg tillbaka mot söder. Även nu mottogs han gästfritt överallt. Som en egendomlighet för de svenska bönderna framhåller han, att även den fattigaste ägde åtminstone två silverskedar, en för sig och en för hustrun, och att den, som hade nog pengar att undvara, genast lät göra sig en bastant silversked, så att somliga ägde ända upp till 50.

Till Söderköping kom K. efter att flera gånger ha varit i livsfara under färden över de nu osäkra isarna. Här råkade han en av kamraterna från uppresan. Denne ämnade sig nu till Kalmar. Hellre än att fara ensam gå "Det är egendomligt att se", säger han "hur kvinnorna fördas här vintertid. Släden är så inrättad, att de åka i lignaste vägen, slöt sig K. ånyo till honom. På grund av det dåliga föret färdades man nu till häst och framkom efter en veckas besvärlig ritt till Kalmar. Här uppehöll sig hovet för att fira påskhögtiden. K. lyckades en gång skaffa sig tillfälle att åse den kungliga familjen vid taffeln och skriver därom följande: "Konungen (Johan III) satt vid ändan av ett långt bord, till vänster om honom drottningen, till höger hertig Sigesmund, bredvid honom konungens dotter och syster, hertig Magnus' gemål och en liten vacker herre på 12—13 år, den sistnämnde hertigens son. Bredvid drottningen sutto dennas två ogifta systrar. Konungen hade vackert gult skägg, som hängde långt ner på bröstet."

Innan K. i sin reseskildring lämnade svenskt område, ägnar han några rader åt allmogelivet i Småland. Om husens konstruktion säger han bland annat, att trösklarne voro så höga, att man inte utan möda kunde komma in, det var ungefär som att kliva in genom ett fönster. Detta för att inte djuren, som höllos inomhus, skulle slippa ut. "Inne i stugan har man så varmt, att kvinnorna och barnen, som inte ha något ute att skaffa, hela vintern gå omkring i bara skjortan. — Bonden o. hustrun ha sin sovplats invid det stora bordet. Omkring ugnen, där det är gott och varmt, ligga barnen; de riktigt små ligga i en inrättning, gjord av ett enda bärkstycke, och som med ett rep är fästad vid en takbjälke, så att den svävar ungefär en aln över golvet. På de halmstoppade bänkarna sover tjänstefolket. Gästerna få ligga på marken, såvida man inte särskilt vill hedra dem; då få de ligga på bordet."

Över Blekinge och Skåne kom K. småningom tillbaka till Köpenhamn o. för sedan hem för att skriva ned sina upplevelser.

Copyright Novart.

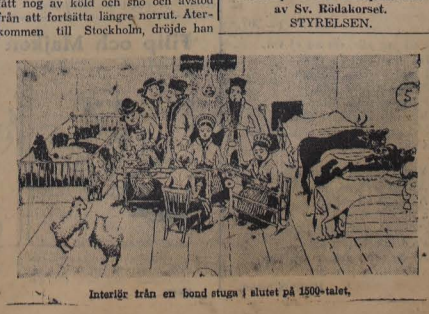

Interiör från en bond stuga i slutet på 1500-talet.

FRIA ORD

VÄDJAN.

Torsdagen den 18 mars kommer Skottorp—Östra Karupskretsen av Svenska Rödakorset att avhålla sin sedvanliga årsfest, som i år förlägges till församlingssalen i Östra Karup. Kretsen vädjar härför entreget till invånare i dess verksamhetsområde om stöd för festen. Gåvor av varjehanda slag, såsom handarbeten, bakverk, lantmannaprodukter m. m. mottagas därför med största tacksamhet. Då intäkterna vid festen gå till sådana behjärtansvärda ändamål som Europahjälpen, skoltandvård och övrig socialhygienisk verksamhet är det att hoppas att denna vädjan ej förklingar ohörd.

Gåvor kunna intill den 17 mars inlämnas i Skottorp hos handlanden Gust. Nilsson och fr. Signe Paulsson, Folkskolan, samt i Östra Karup i Kyrkskolan.

Skottorp—Östra Karupskretsen av Sv. Rödakorset.
STYRELSEN.

Erinringar inför stundande fardag

Då tiden för överlåtelser av jordbruksfastigheter nalkas, vill livsmedelskommissionen erinra om de bestämmelser, som gäller försäljning av sådana förnödenheter, som bruka överlåtas i samband med avträde av jordbruksfastighet.

Spannmål får vid avträde av jordbruksfastighet överlåtas på tillträdaren under villkor, att överlåtaren inom tre dagar efter överlåtelsen gör anmälan därom till kristidsnämnden i orten. Detta gäller även då försäljningen sker på auktion. Medgivandet gäller dock icke fodersäd, som enligt utställt leveransbesked skall avstås till det allmänna.

Vid försäljning av spannmål till annan än tillträdaren skall köparen avlämna inköpsbevis.

Vid överlåtelse av jordbruksfastighet får den avträdande, om han skall tillträda annan jordbruksfastighet, överföra spannmål till den nya fastigheten. Detta får emellertid endast ske efter anmälan hos kristidsnämnden i den ort, där den avträdda fastigheten är belägen.

Hö får av odlare fritt överlåtas till förbrukare, som är bosatt inom samma kristidsnämndsområde som odlaren. Vidare får hö av odlare överlåtas till förbrukare, som är bosatt inom angränsande kristidsnämndsområde och som av kristidsnämnden därstädes fått inköpslicens för partiet. Därjämte kan hö överlåtas till armén, till spannmålsbolaget och till auktoriserade sträfoderhandlare. För överlåtelse av hö på auktion gäller samma regler.

Sin tilldelning av sådana fodervaror som oljekrafttfoder, kli, melass och hönsfoderblandning får en jordbrukare fritt försälja, såvida försäljningen ej sker yrkesmässigt eller i vinningssyfte. Detsamma gäller konstgödsel. På auktion får dessa varor emellertid inte säljas annat än mot vederbörliga inköpsbevis.

Hästar, nötkreatur och svin får vid avträde av jordbruksfastighet utan kvitto överlåtas på tillträdaren under förutsättning, att såväl avträdaren som tillträdaren i husdjursjournalen bestyrker, att djuren överlåtits. Journalen skall sedan övertagas av tillträdaren, och denne är i fortsättningen redovisningsskyldig för djuren. Sker överlåtelsen till annan än tillträdaren, skall kvitto utfärdas i vanlig ordning.

Det nu sagda gäller även om försäljning sker på auktion.

Andra levande djur än de ovan nämnda får fritt överlåtas såväl på auktion som eljest.

Halm får för närvarande säljas fritt och detsamma gäller potatis.

Beträffande spannmål, ransonerade fodermedel och handelsgödsel gäller, att försäljningen icke får ske på auktion med mindre kristidsnämnden i orten lämnat särskilt tillstånd till försäljningen. Köparen äger ej att utfå varan, förrän han avlämnat vederbörliga inköpsbevis. Auktionsförrättare skall genom anslag på auktionsplatsen eller på annat lämpligt sätt tillkännage, att försäljningen sker med sådant förbehåll.

På samtliga ovannämnda varor utom levande djur och halm gälla normalpriser. Meddelade bestämmelser om sådana priser skall gälla även vid frivillig försäljning på auktion. Då det i allmänhet icke torde föreligga några svårigheter att vid försäljning av jordbruksprodukter i den vanliga handeln utfå normalpris, torde det emellertid vara tämligen meningslöst att anordna auktion på produkter med normalpris.

I fråga om arrendators rätt att bortföra stråfoder från den arrenderade fastigheten gäller särskilda inskränkningar.

BARNDOMSMINNEN.

Till barndomens lundar min tanke går,
till stigar så kända, kära.
Där liten jag trampade fäders spår,
och hade så mycket att lära.
En ginvägg — ej större än bättre stig —
med Mor till kyrkan, fort förde mig.
Den låg ju mitt hem rätt nära.

Ej lagad den var väl på sextio år,
väl senast på fyrtiotalet.
Ansock någon vandrare stigen går
om friden fick avgöra valet.
Den drog genom skog, genom mossar, fly.
Knappt torrskodd trädde man rödan dy.
Det kunde ibland gå galet.

Och ljungen växte i "vägens" mitt,
och stenar fanns många och stora.
På skilda ställen had' furan spritt
mäng' barr ibland enslig flora.
Då var det så mjukt för en barnafot.
Ej mänst då skon tog något emot.
Ej ofta var skorna för stora.

En helgedom var du, min gamla stig.
Jag minns hur där fåglar sjöngo.
Hur ekorren hoppade, glad och vig,
bland träden i närmste dunge.
Och tusende kryp, utav skilda slag,
sågs hava en uppgift, en arbetsdag.
Och ordning sig själva påtvungo.

Och fort gick färden i sol och sång
där tryggheten förr var så ringa.
Och klockorna ringde sitt: bing och bång.

Och kläppar mot malmen tvinga.
Du slåkte från stigar och vägar, små:
Väl hänt du ock minnen att leva på?
Då först vad dig barndomen bringa.

Ett minne från denna så lyckliga tid,
då solen sin värme sålsa.
Då brödet oss gavs utan kamp och strid,
och fingo blott kärlek ösa.
Den tid vill vi minnas, vartän vi bo.
Från dåtid till nutid vi slå en bro.
De minnen vi aldrig förslösa.

Hälsingborg mars 1948.

Leonard Jagsson.

Sabbatstankar

Vad jag gör, förstår du icke nu, men framdeles skall du fatta det.

Joh. 13: 7.

Dessa Frälsarens ord till Petrus hava blivit många ängsliga människor till tröst i lidandets, i motgångens och missströstans mörka stunder. Vi skumögda människor tro oss förstå allt men förstå ganska litet. Lärjungarna fattade ej vad Jesus talade om sin förestående död. De förstodo ej ens, att han ödmjukt tvädde deras fötter, innan han förde dem till Getsemane. Då fick Petrus det svaret: **Vad jag gör, förstår du icke nu, men framdeles skall du fatta det.**

En djup undermening lå i de ord, och vi må lägga dem på minnet, ty vi komma att behöva den lärdomen oss till tröst. Vi förstå ej livets hemligheter. Eller vem förstår ens sig själv? Vem förstår allt vad som sker här i världen? Vem ser sammanhanget i sitt gång na liv? Vem kan fatta vårldshändelserna?

När allt går oss emot, när sjukdom och lidande göra oss maktlösa, grupas vi av misströstan. Vi vill så gärna arbeta och vara till nytta, men krafterna voro tagna ifrån oss. Vi ängslades och undrade, om han helt övergivit oss. Varför? Varför? Dessa frågor rista ofta vårt hjärta, och ingen människa kan svara. Men var lugn och lita på Herren! Vi leva för mycket i nuet, i det nuvarande, antingen det är sorg eller glädje. Detta är fel. Nu förstå vi ej, vad som händer oss, men framdeles skola vi fatta det. Går man upp högt på berget, får man en överblick av den omgivande nejden och ser mycket, som förr var dolt. Landskapstavlans många bilder flyta samman till ett helt. Så förhåller det sig även med vårt liv. Mycket hände oss i gångna tider, som vi ej förstodo, men efter några år klarnar det för oss. Prövningen blev oss till självbesinning och allvar. Vi komma Gud närmare i motgången än i medgången. På sjukbädden lär Herren oss att beda innerligare än förr. Våra motgångar och sorger få ett annat utseende, och vi finna, att det var bäst som skedde. Efteråt visar det sig ofta, att våra framtidsplaner voro felaktiga, och då tänka vi för oss själva: Det var väl, att jag ej fick min vilja fram. Jag hade beräknat och önskat, men en högre ledning förde mig till en plats, som var mig nyttigare än den, jag åsyftat. Och sorgen, den tunga, förkrossande sorgen, som pressade tårar ur våra ögon och suckar ur våra hjärtan, vem förstod väl den? Icke jag, icke mina deltagande frände- och vänner. Men efteråt fattar jag meningen. Någon måste gå först, och lyckliga de, som väl kommit hem från denna oroliga värld. Mer och mer blir den ett främlingsland för salighetslängtande själar. Våra kära hemförna hava sluppit ifrån den ångest, som plågar mänskligheten i denna tiden. Vi förstå icke meningen med vad som nu övergår världen. Helt visst förstå vi det icke, förrän vi stå högt ovan den tårdränkta, blod druckna jorden, i andarnas saliga hem. Framdeles skall du fatta det, säger Jesus till oss, när korset tynger och vi suckande fråga: Varför? Varför? Tiden är kort, livet är blott ett ögonblick i jämförelse med evigheten. Så må vi se det och hoppfullt bedja: Ske din vilje!

Vi äga ett inre liv, där Herrens löften gå i fullbordan, ehuru det ej ser så ut för våra ögon. När denna världen ej har något att bjuda oss, må vi umgås med Herren i vår inre värld, ty vi bära evigheten i våra hjärtan. Vi människor fästa oss för mycket vid det yttre, vid det fagra ansiktet, vid det angenäma umgänget, vid rikedomen och lyxen, vid lyckans lotteri, allt sådant uppskattas men tar snart slut. Vad har man då kvar, när krämporna bli dagligt sällskap, och man känner sig ensam? Herren tänker på oss. Herren besöker oss och gör vårt inre liv rikare och lyckligare än vad det fordom varit. Troslivet och glädjen i Gud är vår tröst, vi få se vårt gångna liv i ett förklarande ljus, och när vi så gå igenom våra minnen allt ifrån barndomen, få vi se Guds underbara mening. Förr förstodo vi ej livet, men när vi kommit närmare målet och se oss om, kunna vi fatta det, vi fatta Guds kärleksfulla ledning och knäppa våra händer till tack och lov.

Mel. Sv. ps. 307.

Vad jag gör, du nu ej vet,
Du skall det få veta,
I min Faders härlighet
Skall du icke leta,
Fåfängt söka efter svar
För ditt kvalda hjärta.
Det är tröst, som Herren har
I vår sorg och smärta.

Vad jag gör, du nu ej vet,
Aldrig här på jorden
Fatta vi all salighet
I de djupa orden.
Sälla de, som gått förut!
På Guds högra sida
Se de utan gräns och slut,
Vad i tron vi bida.

Paul Nilsson.

Predikoturer

Predikoturerna bör skriftligen sändas till tidningen och vara redaktionen till hända senast kl. 12 dagen före införingsdagen. Insändes uppgifterna ännu tidigare, bör önskad införingsdag angivas.

*

Laholm 10 hgm., p. Franzén; 11.15 söndagsskola; 5 em. passionsgdtj., komm. Rydén, församlingslane tisd. 6 em. missionskretsen.
Skogaby 1 em. hgm., p. Franzén.
Veinge 1 em. hgm. m. nyförhör, komm. Rydén; söndagsskola 2.45 em.
Tjärby 10 hgm. m. nvg., komm. Rydén.
Mästocka 10 hgm., kh. Ljung.
Genevads skola 5 em. gdtj., kh. Ljung.
Knäred 10.30 hgm.; 1 em. söndagsskolan, kh. Eriksson.
Putsereds skola 3 em. gdtj., kh. Eriksson.
Hishult 10 hgm., kh. Gustafson.
Norr Ossjö skola 2 em. gdtj., kh. Gustafson.
Rimmeslöv 1.30 em. hgm., p. C. Persson.
Ysby 9.30 hgm.; 5 em. barngdtj., p. C. Persson.
Hasslöv 9.30 hgm., p. Bastholm.
Växtorp 1.30 em. hgm., p. Bastholm.
Östra Karup 11 söndagsskola; 1 em. hgm., kh. Norborg.
Skummeslöv 10 fm. hgm., kh. Norborg.
Bästad 2 em. hgm., kh. Adrian. Onsd. 3.30 em. arbetskretsen i församlingshemmet.
Hinneryd 10 fm. söndagsskola; 11 hgm., nyföre fredag kl. 3 em. hos fru Anna Johansson, Hinneryd.
Tansjö skola 3 em. gdtj.

*

Laholm, Salemkyrkan: lördag 20.00 bönemöte. Söndag 10 söndagsskola; 17.00 predikan av past. C. G. Nohrberg och Almborg. Sång och musik.
Eka-Sjö, hos V. Johansons: Söndag kl. 14.00 predikan. Past. Nohrberg och Almborg. Sång och musik.
Hishult, Betania: Lördag 19.30 bönemöte. Söndag 11.00 söndagsskola; 19.30 predikan. Evangelisterna Persson och Gustafsson. Torsdag 19.30 veckomöte. Evangelisterna. Fredag 17.30 juniormöte.
Kornhult: Predikan hos Linné Björkman månd. kl. 7 em. av Jean Svensson.
Laholm, Sion, Godtemplarlokalen: Söndag kl. 7 John och Svea Berg, sångare. Tisdag kl. 8 bönemöte. Torsdag kl. 8 Berg, sångare.
Vallberga, Missionshemmet: Söndag kl. 10 söndagsskola, Onsdag kl. 8 John och Svea Berg.
Högaryd: Predikan hos A. Gustafsson söndag kl. 3 em. av Jean Svensson.

Båstad

Auktionen i Småryd. Båstad

i torsdags hade samlat mycket folk och priserna blev goda.

Ett exempelvis få 1,020 kr. för ett 14 år gammalt sto, 1,520 kr. för 4-årigt dito och 1,050 för en 3-årig vallack, får väl anses vara bra betalt. För den reaktionsfria nötkreatursbesättningen noterades även rätt höga priser. Detta så mycket mer att lägga märke till, då besättningen inte var stamboksberättigad och kalvställningen hos en del kor inte heller var den allra bästa. Så således en ko för 1,300 kr., en annan för 1,160 och en tredje för 1,000 c. s. v. En kviga betingade ett pris av 810 kr. Sammanlagt så des ett 20-tal kor och kvigor. Medelpriset för korna var 1,000 kr. o. för dräktiga kvigor 700 kr.

En 14 dagar gammal kalv, fallen efter kon Mia för vilken som tidigare nämnts betalades 1,300 kr., erlades den nätta summan av 280 kr. Suggorna betalades med c:a 500 kr. och för dräktiga gyltor 450 kr.

Båstads Fruktodlareförening

hade i onsdags årsmöte å Café Victoria under ordf.skap av trädgårdsm. Gunnar Borgevad. Av styrelseberättelsen framgick att besprutning utförts i 3 gånger i 260 trädgårdar med en spruttid av 554 tim., varav 195 med motorspruta. Härvid har förbrukats 13.230 l. karbolineumvätska, 3.590 l. bordeauxvätska samt 21.200 l. svavelkalkvätska, allt för en kostnad av i arbetslön 2.496 kr. och för vätska 2.750 kr. Föreningens inkomster och utgifter bal. å 7.464 kr. med en årsvinst å 295 kr. Kapitalbehållningen utgör 2.000 kr. Till ordf. för 1948 återvaldes hr Gunnar Borgevad och till ledamöter i styrelsen återvaldes hrr Bernh. Berg, Sven Nyhlander, Axel Arvidsson samt nyvaldes hr Sven Bredvad-Jensen efter hr Anders Andersson, som avsagt sig. Till suppl. valdes hrr Sigfrid Svensson och Anton Ohlsson och till revisorer hrr Alex Werner och Alfred Johansson med hr Arvid Strömblad som suppl. Till ombud vid Kristianstads läns fruktodlareförbunds årsmöte valdes ordf. Borgevad med hr B. B. Bengtsson som suppl. En mindre justering av årsavgiften föreslogs och fastställdes för mindre odlare till 2 kr. och för större 3 kr.

Folkskolestyrelsen

i Båstads köping begär hos k. m:t att fr. o. m. den 1 juli i år få ändra den icke ordinarie folkskollärareförbundets Torgskolan till ordinarie, vilket tillstyrkes av folkskoleinspektören.

Sex miljoner i omsättning hos KONSUM

Distriktsmöte för Laholm i dag.

Konsumtionsföreningen Halmstad med omnejd har avgivit sin årsberättelse. Av densamma framgår att medlemsantalet ökat med 180 hushåll till 4.633 och insatskapitalet stigit med 57.000 till 577.000 kr. Den totala försäljningen uppgick till kr. 6.351.157, vilket är en ökning med 435.153 kr. Varubristen har verkat hämmande på försäljningen. Omsättningen på restaurangerna har minskat från 366.676 till 351.997. Svårigheten att skaffa kvalificerad personal har bidragit till minskningen. I föreningens tjänst var 163 personer anställda. Föreningens fastigheter har ett taxeringsvärde av kr. 1.357.700 och ett bokfört värde av 1.096.000 kr. Inkomsterna ha utgjort 911.585:20. Styrelsen föreslår att av nettoöverskottet 189.543:19 avsättes 4 proc. å insatskapitalet med 23.100 kr. 3 proc. återbäring med 124.443: 19 samt att till reservfonden avsättes 22.000 kr. Balansräkningen omsluter 1.834.319:15 med 1,088,899:63 i eget kapital.

Styrelsen konstaterar, att omsättningen i föreningen är den största hittills och att ökningen får betraktas som god. En ny affär har öppnats i Kornhult, Hishult. Tomt har inköpts i Växtorp och handpenning betalts på tomt i Skottorp.

Laholmsdistriktet har haft en sammanlagd försäljning av 251.273 kr., därav på butiken i Laholm kr. 225.164 och på Mellbystrand 26.109. Distriktet har 328 medlemmar och väljer 5 fullmäktige. Nuvarande medlemsråd som även är fullmäktige består av hrr Petter Pålsson, Artur Svensson, Martin Johansson, Artur Nilsson och Gustav Nilsson. Distriktsmöte hålles i dag kl. 19.30 å Stadshotellet.

Hishultsdistriktets omsättning har utgjort 134.051 kr., varav på den nyöppnade butiken i Kornhult, som öppnades den 1 december kommer 2.146 kr. Distriktet har 180 medlemmar och väljer 3 fullmäktige. Medlemsrådet består av Arnold Nilsson, Erik Fritzén, Erik Nilsson, Lave Larsson och Sture Nilsson, av vilka de tre första äro fullmäktige.

Omsättningen i Veinge har utgjort 146.295 kr. Distriktet har 206 medlemmar.

Medlemsråd och fullmäktige är Vilhelm Karlsson, August Larsson och Nils Bergkvist.

I Vallberga har i specceributiken försålts varor för 153.259 kr. och i charkuteributiken för 68.058 kr. Distriktet har 220 medlemmar och väljer 4 fullmäktige. Medlemsrådet består av Anton Bengtsson, Augusta Andersson, Annie Wennström, John Henningsson, samt Viktor Andersson. Dessa med undantag för Annie Wennström utgör fullmäktige.

Veinge

Veinge—Tjärby Röda Korskrets

har ord. sydag tisdagen den 16 d:s kl. 13.30 i Textilgården, Genevad. Begagnade skor och kläder för omsyning till barnsjukhuset i Polen emottages tacksamt.

Familjenytt

För KONFIRMATIONEN
Svarta och vita
KLÄNNINGSTYGER
Vantar, Näsdukar, Underkläder
Skor och Strumpor.
Stor sortering.
Billiga priser.

ERIC KARLSSON
Manufaktur- & Skoaffär,
Laholm.

FÖDELSEDAGAR:

50 år.

I femtioåringarnas led ingår på måndag lantbrukare Hilding Jönsson, Gosterbygget, Ysby.

Jubilaren är född i Hjörnered och ägnade sig redan i unga år åt modernäringen. År 1931 inköpte han ett lantbruk i Klägstorp, vilket han brukade ända tills i fjor våras då han inköpte ett större lantbruk av sin farbror i Gosterbygget. Jönsson är känd som en mycket duktig lantbrukare, som helt gått upp i sitt arbete och inte haft tid över för offentliga uppdrag. Jönsson är alltid hjälpsam mot den som behöver ett handtag.

Gemytlig och trevlig till sin läggning har han fått många vänner, vilka torde bringa honom sin hyllning på halvsekeldagen.

60 år

fyller den 15 mars överste Fritz Ekelund, Halmstad. Han var under åren 1942—47 befälhavare för Halmstads FO.

HYLLNINGAR:

— På sin 70-årsdag på onsdagen blev vaktmästare Ferdinand Hansson, Knäred, föremål för hjärtliga och omfattande hyllningar. Hr Hanssons barn uppvaktade med en större penningsumma och blommor och söndagsskolbarnen med sång. Genom pastor Axel Fristedt överlämnade blommor från Ekeryds baptistförsamling. Även ett stort antal telegram anlände.

DÖDSFALL:

Carl Jönsson. I en ålder av fyllda 75 år avled i torsdags handlanden Carl Jonsson, Ekhult, Markaryd. Han är född på fädernegården den 4 nov. 1872 och som han inköpte 1899.

Redan i unga år började han sitt liv som affärsman då han omedelbart efter konfirmationen var fadern behjälplig med att i orten inköpa får, som man sedan längs vägarna föste ner till Skåne där de försåldes till högstbjudande. Denna affärsgren var emellertid inte så lönande, varför Jonsson började på med att handla med lin. Han for från marknad till marknad med sitt lin och ibland kunde det göras stora affärer. Jonsson började sedan att köpa upp hantverkarnas alster i Hallaryd och detta försåldes till grossisterna i staden eller i minut på marknaderna. I 20 års tid fördes detta kringflackande liv, varefter Jonsson blev bofast handlare i Ekhult år 1910. Hans rörelse kom i huvudsak att omfatta vävnader och manufakturvaror och han innehade affären ända till sin död.

Närmast sörjande är hustrun och syskonbarn.

B. Ekvall. Som i gårdagens tidning i korthet omtalades avled i sitt hem i går f. frisörmästaren Brynolf Ekvall, Laholm, i en ålder av nära 77 år. E. var född i Veinge men kom i unga år med sina föräldrar till Laholm. Efter att först ha varit en synnerligen skicklig möbelsnickare, övergick Ekvall till frisöryrket och startade för ett femtiotal år sedan en rak- och frisersalong i sin fastighet vid Köpmansgatan i Laholm, vilken han drev ända till i fjol. Även inom denna bransch visade sig Ekvall händig, något som hans många kunder under de långa årens lopp gärna vill intyga. Ekvall hade nu dragit sig tillbaka för att njuta ett välförtjänt otium i sitt trevna hem bland alla sina böcker, men ödet ville annorlunda. Detta förunnade honom dock att inte behöva ligga länge på sjukbädden, vilket han säkerligen var tacksam för. Kvar står minnet av en originell man, en som man kunde lita på i alla livets skiften. Det har blivit tomt i Ekvallska huset med dess granna trädgård, där den bortgångne alltid spred glädje och trevnad kring sig, men vännerna bevarar hans minne i tacksam hågkomst. Närmast sörjande är dotter och syster.

Alfred Johnsson. I sitt hem i Hov avled i torsdags f. hemmansägaren Alfred Johnsson, Svenstorp.

J. var född i Mellby, Laholms landsförsamling. I unga år utbildade han sig till skräddare och som sådan ambulerade han i många år på gårdarna i södra Halland. För ett 25-tal år sedan måste han på grund av ohälsa överge yrket. Han inköpte därför egendomen i Hov och har sedan dess ägnat sig åt lantbruk och fiske. Den avlidne efterlämnar minnet av en strävsam och idog man, som jämte makan uppfostrat tolv barn. Han sörjes närmast av maka, barn och barnbarn.

M. Lilieström. Skräddaremästare Malte Lilieström, Trönninge, avled i går på Halmstads lasarett efter en längre tids sjukdom. Den bortgångne var endast 32 år gammal och började sitt yrke i Hälsingborg och fortsatte sedan hos Norgrens i Laholm. 1942—44 hade L. egen rörelse i Laholm och 1946 flyttade han till Trönninge. Under sin Laholmstid var han intresserad hemvärnsman. Sörjande är maka, föräldrar, syskon samt släkt och många vänner.

Förlovnings- o. Vigsel-
ringar
bäst hos
EMILSON, LAHOLM

Senaste nytt:

Äldre årsklasser inkallas i Sverige

ARMÉNS BEREDSKAP INKALLAS I VÅR.

MALMÖ i dag.

Förslag om stärkandet av arméns beredskap under våren och sommaren torde vara att vänta när som helst meddelar SDS:s Stockholmsred. Arméns personella beredskap under denna tid är som bekant mycket ringa. I nuvarande situation synes det därför vara nödvändigt att inkalla äldre årsklasser till repetitionsövningar.

Sju vargar rev 37 renar

Svår massaker i Kiruna — vargen ökar starkt i antal.

STOCKHOLM i dag. (TT.)

En renmassaker har ägt rum i ödemarken hälvvägs mellan Övre Soppero och Jukkasjärvi i Kiruna där en flock på sju vargar anfallit och dödat en mängd renar. Hittills har enl. meddelande till Sv. D. 37 dödade djur påträffats. Ett tiotal svårt rivna renar springer ännu omkring i den skingrade hjorden. Flera man har under några dagar på skidor förföljt vargarna utan resultat. Vargarna ökar nu i antal år från år och lapparna undrar om myndigheterna inte kan ordna med jakt på dem från flygplan eller att gift läggs ut såsom enligt uppgift skett i Nordnorge denna vinter.

På BIO

Knäreds biograf

ger tisdag kväll "Lata Lena och blågögde Per". I denna film ser man bl. a. Ruth Holm, John Elfström, Gudrun Brost m. fl. Filmen lär vara verkligt rolig och har fått många lovord.

Välkommen främling

har blivit kallad en ny "Vandra min väg". Den hade i torsdags premiär på Centrum och slog givetvis an på den talrika publiken. Mest gemensamt med den förra succén både vad filmen i det faktum, att Bing Crosby och Barry Fitzgerald hade huvudrollerna i bägge filmerna. Och som vanligt sjöng Bing Crosby på sitt vanliga småktande sätt men fråga är väl om inte den bästa prestationen gjordes av den genomtrevlige Barry Fitzgerald. En trevlig film, som kan rekommenderas. Den går åter i kväll och i morgon.

Z.

Hishults SLU-avd.

har möte i Folkets hus, Hishult, i morgon kväll. Harmoni orkester spelar. Nya medlemmar hälsas välkomna.

BEGRAVNINGAR:

— En högtidlig jordfästning ägde rum i går i Veinge kyrka, då stoftet efter fru Jenny Johansson, Sövdared, vigdes till den sista vilan.

Sedan begravningsgästerna samlats spelades sorgemusik av L. Lundh varefter sjöngs ps. 377: 1—3. Efter jordfästningen, som förrättades av komm. E. Rydén, sjöng kantor Andersson "Somnar jag in med blicken fäst" och under det ps. 95: 5, 6 sjöngs trädde officianten för altaret och sjöng begravningsmässan med antifonier. Akten slöts med ps. 101: 3 varpå kistan, med f. d. lantbr. Johan Jönsson och lantbr. Adolf Karlsson, Veinge, som prestaverande, utbars ur kyrkan under det Preludium av Bach spelades.

Vid graven tolkade en släkting, handl. Emil Karlsson, Edenberga, till den bortgångnas minne, samt tackade för visat deltagande. Till sist talade komm. Rydén och lyste rid över stoftet, varefter ps. 100: 3, 4 sjöngs. En vacker blomstergård hade ägnats den bortgångnas minne.

— I Östra Karups kyrka vigdes i går stoftet av fru Johanna Nilsson, Eskilstorp, till den sista vilan. Prestaverande var lantbr. Otto Bengtsson och trädgårdsmästare Nils Ekenberg, Eskilstorp.

När begravningsgästerna inträdde i templet spelade kantor J. Andersson en orgelkoral av D. Wikander. Före jordfästningen, som förrättades av kyrkoh. S. Norborg, sjöngs ps. 519: 1—2 och efter ps. 599: 6—7. Så följde altartjänst, och akten slöt med ps. 297: 3, varpå kistan utbars under tonerna av Largo av Fischer. Vid graven sjöngs ps. 396: 5. De anhörigas tack för hedersbevisningen frambars av lantbr. Alfred Johansson, Båstad. En vacker blomstergård hade ägnats den bortgångnas minne.

Filip och Majken

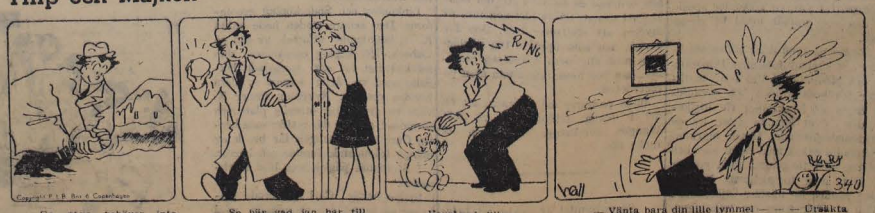

— En gåva behöver inte vara stor och dyrbar, jag tar en snöboll med hem och ger tillen!

— Se här vad jag har till tillen!
— När ska du egentligen bli vuxen, Filip!

— Varsågod, tillen, — Aj, telefon!

— Vänta bara din lille tymme! — — Utsökta naturligtvis inte direktör'n jag menade!

Dagens namn:
GREGER.
Solen går upp kl. 6,36 och ned kl. 18,09.

Morgondagens namn:
MATILDA.
Solen går upp kl. 6,38 och ned kl. 18,11.

Måndagens namn:
KRISTOFFER.
Solen går upp kl. 6,31 och ned kl. 18.13.

DAGENS DIKT:
Ännu ligger landet fruset
mellan kala skär.
Men vår blommar kvällens stjärna
löftesrikt som här?
(ERIK BLOMBERG).

ANNS NYA HUSDJUR.

Den här lilla söta grisklttingen fick Ann Blyth i present på sin nittonde födelsedag. Oink-Oink — så heter grisen — är Anns nyaste och väl även originellaste tillskott bland husdjuren. Ann har redan både en hund och en katt i sin Hollywoodvåning, men grisen får dessvärre hålla till godo med att bo i ateljéns djurpark. Eftersom den ännu är helt liten, får hon uppföda honom med flaska en tid framåt. Annars spelar lilla Ann in in den ena filmen efter den andra.

HYPNOTISM I LUFTEN.

I det norska skidturistplanet från Köpenhamn till Lillehammer utfördes nyligen ett medicinskt experiment, som säkerligen är enastående i flygets historia.

Bland passagerarna befann sig två unga damer från Köpenhamn, av vilka den ena led fruktansvärt av flygsjuka. Strax bredvid dem satt en annan dansk turist, en berömd läkare och psykoanalytiker, som länge med medlidande betraktade den sjuka damen. När stewardessen fröken Hox kom förbi, frågade han henne plötsligt, om det var förbjudet att hypnotisera ombord på ett norskt flygplan.

— Nej, det finns inget förbud mot hypnotism, om planets säkerhet inte äventyras.

—Naturligtvis inte, svarade läkaren, jag ämnar bara hjälpa den sjuka damen.

Stewardessen såg hur läkaren gick fram till den sjuka, hur han började tala till henne och hur hon med ens föll i djup sömn.

— Ge mej en kopp te, sade läkaren till fröken Hox. Jag har hypnotiserat damen och sagt henne att hon redan är framme i Lillehammer. Nu drömmer hon att hon är ute och åker skidor. Jag har lovat henne en kopp te, när hon kommer upp på fjället igen. Hon är snart där, så det är bäst ni ger mej koppen.

Fröken Hox hämtade en kopp te i köket, läkaren räckte fram den åt den sjuka och viskade:

— Här är ett te.

Kvinnan öppnade ögonen, tog koppen och drack ur den och sömnade på nytt. Hon hölls kvar i hypnos tills planet tagit mark, då läkaren väckte henne igen. Hon lämnade planet förbryllad men lycklig — hon hade ingenting känt, hon hade hela tiden drömt om en härlig skidtur i de norska fjällen.

Historien låter fantastisk, men den är sann. DNL:s ledning hörde talas om händelsen och intervjuade genast fröken Hox. Det är hennes skildring, som återges här, och dess riktighet hur intygats av den sjukas danska väninna, som hela tiden satt bredvid och såg på, medan läkaren arbetade.

iDAG

Våren är i antagande, inte tu tal om den saken. Annars skulle alla de vårtecken slå fel som vi nu i snart två månaders tid med mer eller mindre korta mellanrum kunnat notera i denna spalt. Den senaste vårteckenskrapporten har vi fått från kandidat Sven Hanson i Laholm, som omtalar, att han sett en "snöplog" vildgäss på väg mot norr. Efter detta må ingen tvivla på att våren är på väg mot Norden.

Och påsken närmar sig. Att hönsen, som bara har hönshjärnor, kan följa med tiden så väl att de vet precis när de skall värpa för att vi skall få gott om påskägg, är väl märkligt. Ännu märkligare är det nog, att en höna hos lantbrukare Georg Nilsson i Edenberga värpt två ägg på en gång. Äggen låg i varandra. Eller rättare sagt: det ena ägget låg i det andra. Gula fanns bara i det ena. Ja, det var allt ett märkligt ägg, långt märkligare än det berömda Columbi ägg.

— — —

En alldeles utmärkt reklam fick linhanteringen i Halland i radio i söndags, visserligen på grund av en felsägning, men därför kanske icke alldeles oberättigad. Det var då ett radiosamtal om linodling och linberedning, och en av deltagarna i samtalet, disponent Gustav Svensson vid linberedningsverket i Växjö hoppades, sade han, att linhanteringen i Sverige skulle nå en lika hög nivå som denna näringsgren nått i Halland och Belgien. Nu var det som sagt en felsägning, ty disponent Svensson menade Holland och Belgien, vilket f. ö. framgick av sammanhanget i övrigt. Men vi tvivlar inte på att de halländska jordbrukarna är ett föreföme som linodlare för övriga svenska. För ordningens skull vill vi protestera mot påståendet, att Halland inte skulle hålla i Sverige.

— — —

En societetsnyhet från Stockholm är att fru Louise Forssell förlovat sig med en skådespelare vid Malmö teater. Det var som bekant fru Forssell som för några månader sedan ställde till stor uppståndelse genom att symma från Beckomberga sjukhus med löjtnant Akrell och flyga till Norge med honom, varefter de två tog ut lysning. Och nu har hon som sagt förlovat sig med en annan. Akrell dömdes till avsättning från sin militärtjänst och arrest. Men han kan ju vara glad som inte blev berövad sin frihet för livstid. Risken för detta var kanske aldrig stor. Fru Forssell brukar nog inte vara gift många månader i sänder.

— — —

Medan vi talar om det s. k. societetslivet i Stockholm, skall vi passa på att återge ett par rader ur en annons, som kanske ger en bild av restauranglivet i huvudstaden. Vi har hittat annonsen i en Stockholmstidning. Först omtalas restaurangens namn med stor stil. Därefter kommer, också med stor stil, "I afton dans". Därunder står med liten tryckstil: Hotellet har f. n. några led. rum, lämpliga för rekreation.

— — —

Den lilla strid om Carl Ifvarssonmonumentet, som varit att notera, får anses vara avgjord med det uttalande, som f. överintendenten vid Nationalmuseum fil. dr A. Gauffin gjort i dagens nummer av Laholms Tidning. Dr Gauffins auktoritet kan inte ifrågasättas, och alltså kan vi sydhalländningar i framtiden med stolthet visa konstverket för vem det vara mände.

Ännu är inte platsfrågan avgjord. Skall monumentet stå i Laholm, i Vårestorp eller i Växtorp? Det blir kanske meningsbrytningar även kring den saken. Emellertid — monumentet blir, liksom en gång i tiden Carl Ifvarsson själv, en prydnad var det än placeras.

Petrus.

Östra Karup

Skottorp—ö. Karupskretsen av Svenska Röda Korset

har, som framgår av annons årsmöte samt årsfest i Församlingssalen, Östra Karup, torsdag kväll. Doktor Martha Pison Henning, Hälsingborg, käserär över resor i Europa och Amerika samt visar vackra färgbilder från dessa resor. Vidare förekommer kaffeservering, lotterier, auktion etc. Behållningen går till behjärtansvärda ändamål, varför ett besök rekommenderas.

Diktaren och hembygden.

För LAHOLMS TIDNING av **HENRY LOGAN.**

Lyssna till den granens susning,
vid vars rot ditt bo är fäst.
Hemmets torva grönskar skärast,
hemmets land är vara hjärtan
kärast...

Manande klinga orden i Kalevala och de ha ej förklingat ohörda; de skulle ej gärna ha kunnat göra det, ty de ha en säker förankring i varje mänskohjärta: kärleken till hemmet och hembygden. Generation efter generation av arbetande och kämpande människor ha burit denna känsla, men de ha varit tystlätna av sig, eller ock ha deras ord förtonat bland årens ändlösa rad. Men det finns ett släkte, benämnt Apollos söner, vars ord ha en benägenhet att leva kvar, t. o. m. genom sekler. Och i litteraturen, inte minst i vår egen svenska litteratur, framför allt i poesin, ha vi de mest slående exempel på i huru hög grad människorna i alla tider älskat sitt hem och sin hembygd. Det torde vara svårt att leta upp en skald, som ej ägnat sin hembygd något poem, däremot ha många av de stora diktarna skrivit långa opus till hembygden, exempelvis: Malmström, Ola Hansson, Heidenstam och Karlfeldt, för att blott nämna några.

Men var för bara hälla oss till de s. k. "stora diktarna?" Vi ha ju haft några skalder även här, i vår sydhalländska hembygd, fast de äro döda sedan länge — alla de, som kommo så långt att de utgåvo något i bokform. — Nej, inte alla, en sydhalländsk diktare lär visst ha en bok under utgivning, men det skall vi kanske inte göra "hänt och känt" i förväg... Två av vår hembygds diktare, Erlén och Erlandsson, gjorde sig också kända som betydande folklorister. En av de vackraste dikter som skrivits till hemland och hembygd av en sydhallänning är förvisso "Svensk-amerikanarens hemlandssång" av den år 1927 bortgångne Edvard Andersson, ur vilken sång jag citerar några strofer:

— Jag drog ut från denna kust, men
därute jag lärt
vad ett hemvist är vårt för en irrande
själ,
och mitt fosterland har jag i dag mera
kärt
än den dagen jag bjöd det farväl.

Ingen kamp är mig svår, jag är frisk,
jag är stark
och i frihetens land är jag lycklig och
fri,
men så länge jag trampar Amerikas
mark,
skall en främling jag likväl förbli...

— Man må tänka och döma hur mycket
man vill,
men ej sluta man kan vad den kärleken
band.
Om min hjärna och arm hör Amerika
till,
tillhör hjärtat mitt fädernesland.

— Och en dag, kanske snart, skall jag
komma igen
för att hälsa min älskade fädernebygd,
och mitt rörliga hjärta skall värmas
av den
och i den finna vila och skygd.

Jag vill möta den slingrande stig än en
gång,
där jag vandrat i skälvande midsommarnatt,
där jag lyssnat till stampet kring
lövsmyckad stång
och till ungdomens skällande skratt.

Och när timmen blir sen och det
skymmer till kväll,
blir mitt nattliga läger den doftande
ljung
och den stjärnströdda himlen min
skyddande fäll,
och jag somnar och sömnen blir lung.

Och där forsarna skvallra om hugstora
dåd,
och där daggen i månstrålar stickar
sin säm,
och där spindeln bland kvistarna väver
sin våd,
vill jag drömma min skönaste dröm.

Och Och Dan Anderson, den mest kände bland de s. k. proletärskalderna, var ej blott en religiös mystiker med visionära drömsynar; även han närde en stark känsla av kärlek till den bygd där han lekt som barn. En kärlek, som drev honom bort från Göteborg och Ny Tids redaktion...

— Jag vill hem till dalen vid Pajso
till det gräsiga kärret vid So,
där skogarna murgrönsmörka
stå i ring kring mossig mo.

Jag vill hem till dalen vid Kango
där ljungen står brinnande röd
som ett trots i flammande lågor
framför höstens hotande död.

Jag vill hem till det fattiga folket
som svettas i somrarnas glöd,
som vakar i bittra nätter
i envig mot köld och nöd.

Om det tämligen klart framgår vad hembygden betytt för poeterna, så var säker om, att den ej betytt och betyder mindre för prosaförfattarna och i fortsättningen av de i dessa rader omtalade diktarna äro huvudpersonerna hämtade från författarens eller författarinnans hembygd. Exemplen äro legio: Selma Lagerlöfs "Gösta Berlings saga" är ett sådant.

Hembygden är diktaren lika kär, antingen det är en Selma Lagerlöfs, en Frödings eller Heidenstams herrgårdsmiljö, en Dan Anderssons fattiga småskollärarehem eller en Helmer Grundströms karga lappmarksbygd. Och Hallands egen skald och bygdemålsförfattare, Aug. Bondeson, bör inte förglömmas i detta sammanhang. Trots att han, efter avslutade studier, bosatte sig i Göteborg, där han var läkare, så var det ändock hembygden, som var huvudkraftkällan i hans litterära verksamhet.

Dikterna och prosaalstren med hembygdsmotiv äro legio, framställningssätten växla i alla grader, från ljusaste glädje till mörkaste bitterhet, men diktarens kärlek till sin hembygd och huru lätt hans tankar, från nuets hets och jäkt, vända tillbaka till barndoms- o. ungdomsåren i hemmets sköte, är alltid den röda tråd, som löper genom dem.

Till sist ett par strofer ur en dikt av Helmer Grundström, "Till höstens stjärnor."

— Ni höstens nattliga stjärnor
som lysa över mitt hus,
ni minna mig om min hembygd
och skogarnas dova sus;
ni minna om milsvida myrar
och älvar med svarta sel,
och gläntor där hjortronen mogna
och tjädrarna slå sina spel.

— Ni höstens nattliga stjärnor,
när frosten står kall och hård
över lappmarkens glesa byar
och barndomens gråa gård,
så lys över mina kära
som vänta, och hälsa dem
att den väg jag vandrar i världen
är vägen som leder hem...

Nya rön om Bellmansmusiken.

För LAHOLMS TIDNING av **fil. dr Gunnar Norlén.**

Nils Afzelius: BELLMANS MELODIER. P. A. Norstedt & Söners förlag. 72 sidor. Kr. 4.75.

I allmänhet har man ända in i våra dagar ansett, att Bellman ingalunda själv komponerade de melodier, som genom hans gudabenådade skaldskap blivit odödliga. Redan Kellgren visste att berätta, att skalden i regel hämtade sina melodier från annat håll, men denna fråga kom till verklig behandling egentligen först på 1800-talet, då Uppsalaromantikerna tog Bellman som exempel på hur en diktare borde vara, på en gång skald och tonsättare. Här menade man alltså, att han själv komponerat melodierna, och den förnämste författaren av denna uppfattning var Atterbom. Mot honom stod anhängarna av den gamla gustavianska diktarskolan, bland vilka även befann sig musikern Ahlström. Denne var personligen bekant med Bellman, som han hjälpte vid nedteckenadet av melodierna. Ahlström fällde det kategoriska yttrandet: "Bellman har inte komponerat en enda av dessa melodier." Han berättade även för den frejdade hävdatecknaren A. A. Afzelius, hur melodierna uppteknats, vilken beskrivning intlöt i dennes minnesteckning över Ahlström. Det heter där:

"Bellman ingjöt dessa enkla naturskildringar i melodier, sköna och hänförande; men var hade han tagit dessa? De var sammanfödda med orden, och dock saknade han all musikalisk underbyggnad; melodierna var alla urval av barndomsminnen. Till all lycka lärde han känna Ahlström, och från det glada skillsep eller den krog, där han stat improviserat en visa, sprang han upp till honom, sjöng sin visa till ackompanjemang av sina tummar på klavérlocket, och Ahlström ordnade och uppteknade, icke utan svårighet, ty Bellman sjöng aldrig lika melodi två gånger, utan A. måste påminna sig rätta melodien ur sitt förråd av barndomsminnen. Sålunda uppkom slutligen den första äkta upplagan av Bellmans sånger."

De resultat Bellmansforskningen kommit till, är att Bellman lånat sina melodier dels och huvudsakligen från den franska chansonen, dels från tyska, italienska och svenska kompositörers arbeten, dels slutligen från folkvisan. Emellertid ligger det otvivelaktigt en stor portion sanning i Jul. Bagges yttrande (i "Samlaren" 1881), att bellmansmelodierna "ofta överträffar originalet i sällsord gratie." Eller som Nils Afzelius uttrycker det (sid. 48): "Det som har kallats förebild är i själva verket ibland bara en uppslagsända, som spinns vidare."

Emellertid håller vi med författaren, när han säger: "Det har så länge talats om Bellmans många melodiån, att det är högst berättigat att fråga: men vad har han då gjort själv?"

I en undersökning som röjer synnerligen god orientering i hithörande dåtida källor och icke så litet skarpsinne, kan författaren påvisa, att Bellman verkligen själv med största sannolikhet satt toner till flera både sånger och epistlar, bland vilka vi här kan nämna: Träd fram, du nattens gud, Vila vid denna killa, Ulla, min Ulla, Drick ur ditt glas, Aldrig en Iris och Liksom en herdinna.

En annan sak är, att än om Bellman otvivelaktigt skrivit musik till egna dikter, han inte haft förmåga att själv sätta form på sina tonskapelser.

Som ovan påpekats, hade han härvid hjälp av sin vän Olof Ahlström, men författaren påvisar, att han inte var den ende, som bistod sångaren med råd och dåd härvidlag. "Ett av de mest fängslande kapitlen i en avhandling om Bellmansmusiken skulle kunna skrivas om förhållandet mellan Bellman och hans vän och själsfrände, den tysk-födde kompositören, hovkapellmästaren Josef Martin Kraus", säger förf., som leder i bevis att denne faktiskt hjälpt Bellman med musiken (sid. 59 f.).

Av synnerligen stort intresse är författarens omnämnande av Bellmans paroditeknik, varvid dansken Torben Kroghs kända arbete Bellman som musikalisk Digter delvis lägges till grund. Parodien som estetiskt problem har väl sedan antikens och medeltidens dagar aldrig haft en sådan betydelse som i fråga om Bellman. Endast från denna utgångspunkt kan hans egenart fullt förstås. Visserligen har man utfört ett beundransvärt arbete för att fastställa ursprunget till en stor del av Bellmans melodier, men den egentliga gåtan är, hur det kunde uppstå en sådan enhet, en sådan livsgemenskap mellan i de flesta fall gammal melodi och ny text. Förståelsen för att Bellmans vers och rim inte riktigt kan uppfattas utan melodien framlyser väl här och där i O. Sylwans Bellmansbok (1943), vilken förf. f. ö. tydligen inte tagit del av, eftersom den inte finns upptagen i hans litteraturförteckning — men endast en musikhistoriker, lika förtrogen med visan som med det internationella sångspelet på 1700-talet, är i stånd att föra oss djupare in i ämnet. Detta skar i Torben Kroghs ovan nämnda bok och även här, där förf. har några välbefogade kritiska anmärkningar mot den danske musikforskaren.

Men sin klara och distinktiva stil och sin omsorgsfullt dokumenterade stora sakkunskap har bibliotekarien Nils Afzelius i detta lilla arbete nått sitt syfte att intressera för och mana till ett fördjupat studium av Bellman som musikalisk diktare och av problemet Bellman och musiken över huvud taget.

Katrinebergs elever på studieresa.

Eleverna vid Katrinebergs lanthushållsskola samt vid Laholmsortens Korrespondens-lanthushållsskola företogo i onsdags tillsammans med lärarna vid skolorna en givande studieresa till Halmstad.

Sedan Östra Bageriet besökts ställdes färden till Halmstads slakteri, som sakkunnigt demonstrerades av ing. K. Riese m. fl. varefter samtliga deltagare blevo bjudna på kaffe på Grand Hotel. Vidare besågs Halländska Hemslöjden.

Pr buss reste man så ut till Fammarp, där direktör A. Wendler var ciceron för champignonodlingarna och liljeväxtodlingen.

Hemfärden ställdes över Plönninge.

Laholm med omnejd för sextio år sedan.

För LAHOLMS TIDNING av **AUGUST GYNTHER.**

I Laholms nya Tidning för torsdagen den 1 mars 1888 skrevs:

"Månadstorgdagen i går var medelmättigt besökt af folk, men kreatur funnos i ganska stor mängd; flera af dem voro af god beskaffenhet och rönte rask afsättning. Priserna voro i allmänhet ganska höga. — — — Några störande uppträden förekommo ej, och torgdagen gynnades af ett sådeles vackert väder.

Cirkus Bono gaf åskilliga föreställningar under dagens lopp och gjorde goda affärer".

("Månadstorgdagen", som även kallades "månadsmarknaden", hölls i Laholm den sista onsdagen i varje månad).

Nedanstående tillkännagivande publicerades i samma tidningsnummer:

"Volontärer.

Till svenne vid Laholms kompani af Kongl. Hallands Bataljon ledige volontäranställningar kunna hugade sökande inkomma till undertecknad med sina till Chefen för Kongl. Hallands Bataljon ställda ansökningar med bifogande af prest-, läkare- och skolbetyg samt, om sökanden är omyndig, målsmans tillstånd till inträde i krigstjenst. Och meddelas i öfrigt:

1) att sökanden ej får vara under 16 eller öfver 22 år;

2) att löneförmånerna m. m. bestå i:

l e g a, som utgår för de två första tjensteåren med 40 kr. årligen och för hvart och ett af de öfriga 80 kr., hvilka utbetalas med en del vid eller strax efter antagandet samt återstoden vid hvarje tjenstgöringsårs slut;

l ö n, som utgår med 10 kr. i månaden under tjenstgöring; —

p o r t i o n o c h b e k l ä d n a d in natura eller, om volontären det önskar, den derför belöpande ersättningen mot villkor, att volontären sjelf förser sig med föda och uniforspersedlar.

3) att sökanden förbinder sig att tjena minst 2 år.

Laholom den 27 Februari 1888.

P e r D r ö s.
Chef för Laholms kompani."

(Såsom i föregående artikel visades, motsvarade 1 krona år 1888 — med hänsyn till penningvärdets fall sedan dess — cirka 3.30 kronor enligt 1947 års myntvärde.)

Följande annons var införd i nämnde tidningsnummer:

"Lördagen den 3 Mars kl. half 8 e. m. gifva Underbarnen Emertine Boucher (Violin, 12 år) och Elmire Boucher (Piano, 8 år) från Paris.

Konsert

i Hotellsalongen i Laholm enligt följande Program.

— — — — — — — — — — — —

Biljetter à 1 kr., för barn och skolungdom 75 öre."

I samma tidningsnummer lästes en beteckande annons av denna lydelse:

"J. A. Jensen, Bästad,

befordrar passagerare till Amerika hvarje vecka till dagens billigaste priser."

Cirkus Bono gav den 3 mars en föreställning, som började kl. 1/2 8 e. m., samt följande dag två föreställningar; den ena började kl. 6, den andra kl. 8 e. m. Det uppgavs icke tidningen, varest dessa föreställningar ägde rum.

Natten till sistnämnda dag var det 23 grader kallt, och även följande natt var det betydligt kallt, nämligen 19 grader.

Den 6 i samma månad gävo "underbarnen" Boucher sin andra konsert i hotellsalongen. I Laholms nya Tidning för samma dag skrevs om deras första uppträdande:

"Underbarnen gjorde skäl för sitt epitet, och vi tro, att det gått mängen dag, sedan Laholm hade nöjet att höra en sådan violinvirtuos som Ernestine Boucher. — — Ihållande och efter hvarje nummer upprepade handklappningar lade tydligt i dagen publikens belåtenhet med utförandet. — — — Och den lilla Elmire behandlade pianot såsom en virtuos trots sina 8 år — — —."

Torsdagen den 8 mars gävo de åter en konsert.

I tidningens nummer för samma dag skrevs om vädret:

"Snöstormen i tisdags middag och natten till gårdagen förorsakade rubbningar i trafiken. — — —

På landsbygden beskrifves vädret såsom det svåraste, som man kunde tänka sig, och de, som nödgades vara ute och färdas, måste öfverlemna sig åt dragarnas instinkt att taga sig fram — — —."

Och det tillades:

"I följd af snöhinder har skolgången måst inställas i Östra Karups pastorat. Vägarne äro nästan ofarbara, ehuru snöskottare en tid hvarje dag varit i verksamhet."

Dock kunde ett slädparti anordnas på onsdagens eftermiddag. Därim skrevs i nyssnämnda tidningsnummer:

"Slädparti var av en del Edenbergabor i går e. m. arrangeradt till Laholm. Sedan man här intagit förfriskningar, anträddes vid 4-tiden återfärden till Edenberga gästgifvaregård, der man dansade till morgonsidan."

Brandchefen August Persson kallade medlemmarne av stadens brandkår till mönstring i Rådhuset den 10 mars kl. 6 e. m. I kungörelsen därom tillade han:

"De, som enligt brandordningen äro pligtige att tjenstgöra såsom vattenkörare, kallas att å samma

(Forts. å sid. 8)

RADIOPROGRAMMEN

LÖRDAG

Riksprogrammet:

7.00 Melodier i morgonväkten.
7.10 o. 7.25 Morgongymnastik.
7.45 Morgonandakt. Pastor Sven Hultman (Växjö).
8.00 Nyheter och väderlek.
8.10—8.30 Frukostklubben.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet; dagens dikt. Därefter: Mogens Kilde spelar biograforgel från Palladium i Köpenhamn.
12.30 Nyheter, väderlek, noteringar.
12.55 Tidssignal.
14.00 Gustav Sjögrens mandolinkvintett spelar.
14.15 Ett kapitel ur »Den nye» av Albert Olsson. Uppläsning av förf. (Halmstad).
14.40 Musik av Royal Horse Guard. (Överföring från BBC.)
15.15 Kring ett jaktgevär. Ett meningsutbyte mellan Berco och Rickard Lindström.
15.35 Konsert av Malmö radiookester. Dir.: Sten-Åke Axelson.
16.20 Frågor och svar om yrkesval.
16.30 Väderlek.
16.40 Medan vi väntar på Pelle. Musikalisk underhållning för barn.
16.50 Pelle möter en ny planet. Radioserie för pojkar och flickor av Georg Eliasson.
17.10 Fönstret.
18.00 Helgmålsringning från Flisby kyrka i Småland.
18.10 Grammofonmusik. 1. Ouvertyr till »Leendets land» (F. Lehar). 2. Wär es auch nichts als ein Augenblick ur »Eva» (F. Lehar). 3. Valse scherzando (C. Scott) 4. I djupa källarvalven (Muehler-Fischer). 5. Jota Navarra (P. de Sarasate). 6. Barbecue (T. Torch). 7. The best things in life are free (De Sylva-Brown-Henderson). 8. Steppin' out (Vauchant). 9. På Ockerö, vals (Cog-Fritz-Gustaf). 10. Sakkijärven pojka (A. Salo). 11. Min vackraste dröm, vals (Whiteman-Grofé-Karl-Lennart). 12. Florentinermarsch (J. Fucik).
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter, väderlek. Dagens eko.
19.30 Dansa me' mej! Ett underhållningsprogram med gammal dansmusik, lekat och visor. Medverkande: Gunnar Lundgrens och Gunnar Hahns orkestrar. Conferencier: Hilding Pettersson.
20.15 Att ljuga om barn. Käseri av Ragnar Ljunggren (Uppsala).
20.20 När du och jag var 17 år. Ett romantiskt potpurri under medverkan av Sonia Sjöbeck, Carl-Axel Hallgren och Radiotjänsts underhållningsorkester. Arrangör och dir.: Sune Waldimir.
21.10 I ett för allt. En historia från amerikafeberns dagar av Hertha Odeman. Regi: Stig Torslow. Personer: Mor Månsson — Karin Nordström. Anders Persson — Oscar Winge. Elna — Alfhild Degerberg. Fritjof — Oscar Ljung. Krister Jonsson — John Degerberg. Berättaren. (Malmö.)
21.50 Joseph Haydn: Symfoni G-dur (Militärsymfonien). Göteborgs radiookester Dir.: Sixten Ekerberg.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.30 Modern dansmusik.

SÖNDAG

Riksprogrammet:

7.30 Söndagsmorgon.
7.40 Justus Elgeskog talar om skönlitteraturen i studiecirklarna.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Fransk lektion av Clara Westman Ostrogorsky.
8.40 The Brown Family. Engelsk lektion av Rolf Lundgren.
9.00 En glad ton på grammofon.
9.25 Jordbruksnytt.
9.30 Glimtar från skogsveckan. Föredrag av jägmästare Folke Stålfelt.
9.45 Fodersituationen. Föredrag av agronom Albert Andersson.
10.00 Grammofonkonsert. 1. Ralph Vaughan-Williams: Ouvertyr till Aristofanes' komedi Getingarna. 2. Edward MacDowell: Konsert nr 2 d-moll för piano och orkester op. 23. 3. Alan Rawsthorne: Symboniska etyder (1939).
11.00 Gudstjänst i Immanuelskyrkan, Jönköping (Missionsförbundet). Predikan av pastor Evert Edlund. Sånger ur Missionsförbundets sångbok: 122: 533; 227; 126: 2 (sv. ps. 89: 28; 302: 77: 6). Kören sjunger: O huvud, blodigt, sårat. (Hans Leo Hassler-Johann Sebastian Bach) och Sannerlig, Han bar vår krankhet. (Georg Friedrich Händel). Postludium: Du har Ditt kors, o Jesu mild (David Olson).
12.40 Nyheter, väderlek, tidssignal.
13.00 SM på skidor i Kiruna: 30 km. och 10 km. för damer.
13.45 Musik på söndagsmiddagen med Gerdi Keill, sång till gitarr (Karlstad), Willard Ringstrand, biograforgel, Miff Görlings tromborekvintett. Kabaretorkestern under ledning av William Lind samt grammofon.
14.40 Bystekomakaren Jonas Stolts minnen. Uppläsning av Gunnar Olsson.
15.10 Sång av Enåkers barnkör. Dirigent: Herbert Ilar. (Upsala).
15.30 Filmmusik för fiolmotörer. Program av Sven Karpe och Magnus Enhörning.
16.00 Kvistbrytning och nedtrampade grödor. Från en diskussion i Stockholmstrakten.
16.30 Väderlek.
16.40 Ingrid Samuelsson berättar för barn.
17.00 Grammofonmusik. 1. Blixt och dunder, polka (J. Strauss). 2. Rollita (M. Lagerheim-Romare). 3. Kumlaschottis (G. Westerlund). 4. Sjömannen och stjärnan, vals (Karlson-Waldemar). 5. Till dence at your wedding (Oakland-Magidson). 6. Ur »Oklahoma» (Rödgers-Hammerstein II-Torch). 7. The lost chore (Sullivan-Procter). 8. Danza esotica (P. Mascagni). 9. Valse joyeuse (H. Provarnik). 10. O mio babbino caro ur »Gianni Schicchi» (G. Puccini). 11. Fantasque (A. E. Marescotti). 12. Ciel! Mi padre! ur »Aida» (G. Verdi). 13. Zigenardans ur »Carmen» (G. Bizet).
18.00 Svenska Bibelsällskapets årshöstfest i Storkyrkan. Hälsningsord av biskop Manfred Björkqvist. Årsberättelse av pastor primarius Olle Nystedt. Högtidstal av professor Anton Fridrichsen. Ämne: Nya Testamentets syn på verkligheten: Psalmer: 1: 1; 55: 5—8; 177: 4—5: 172: 6—7. Kören sjunger Guds helga ord är rent och klart. (Claudi-Goudimel) och Saliga de som höra Guds ord. (John Morén). Postludium: Min själ skall lova Herran, orgelkoral (Diderik Buxtehude).
18.40 »Vett, vetande, hut och hållning». En pratstund med Carl Cederblad.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter, väderlek. Dagens eko.
19.30 Mitt i månaden. Familjeprogram med vårliga hälsningar från Karlskrona och Växjö. Programmet arrangerat av Gösta Knutsson.
20.10 Teddy Petersens orkester spelar från Wivex. (Köpenhamn).
20.45 Några tänkter om sanning och rätt. Uppläsning av Olof Molander.
21.00 Issay Dobrowen dirigerar Mozarts symfoni nr 40 g-moll. Från Göteborgs orkesterförening.
21.30 Lars Svensson - Wivallius - Gyllenstierna-Posse, en skojare och skald för tre hundra år sedan. Staffan Björck berättar (Malmö).
22.00 Sven Jahntes ensemble spelar.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.00 Claude Debussy: Sträkkvartett g-mol op. 10.

MÅNDAG

7.00 Melodier i morgonväkten.
7.10 o. 7.25 Morgongymnastik.
7.45 Morgonandakt: Bibelläsn. o. bön.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15—8.45 Skolradions korrespondenskurs i engelska.
10.20 Lantbruksveckan öppnas.
11.30 Grammofonmusik.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet; dagens dikt. Därefter: Jont Birgit Nilsson sjunger visor. Vid flygeln: Greta Nilsson.
12.30 Nyheter, väderlek, noteringar.
12.55 Tidssignal.
13.00 I Hvitsnabygd. Ett östgötaprogram av Nils Annerud och Holger Nilsson. (Skolradio).
13.30 Karl Nilheims ensemble spelar.
14.10—14.30 Les Soleries de Lyon. Föredrag på franska av Andrée Silvy-Leligois. (Skolradio).
16.30 Väderlek.
16.40 Birgitta i operabalettens elevskola.
17.00 Passionsmusik för orgel, komponerad och spelad av Henry Lindroth. (Från Engelbrektskyrkan).
17.25 Ny svensk lyrik: »Den vittnesgille vaganten» av Harald Forss och »Sommarprelude» av Stig Sjödin. Uppläsning av Willy Peters.
17.40 Grammofonmusik. 1. Flottans pojkar, foxtrot (Gullmar-Iseborg). 2. Skogsluft, vals (O. Johnny). 3. Gylne ringar (Young-Carl-Arne). 4. Swinging guitars, foxtrot (J. Cali). 5. Båklandets vackra Maja, sjömansvals. 6. Mexikansk serenad (E. Kaschubec). 7. Les trois cloches (Willard-Herraud). 8. Die kleine Stadt will schlafen geh'n (W. Bochmann). 9. Pièce ciss-moll (N. Boulanger). 10. Tre ungerska danser (Brahms-Dvorak). 11. Blott den som längtan känt (P. Tjajkovskij). 12. Ballad nr 2 F-dur op. 38 (F. Chopin). 13. Die drei Zigeuner (F. Liszt). 14. Stepp-skiss (A. Borodin).
18.35 Möbelpussel. En bo-cirkel diskuterar.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter, väderlek. Dagens eko.
19.30 Söder om Alperna. Kabaretorkestern spelar. Arr. och dir.: William Lind.
19.55 Folkhörelserna och det nya samhället: Tre generationer föreningsbönder. En rapsodi av Hilding Röstin och Nils Linnman.
20.35 Vad vill Ni höra i kväll? Per Lindfors med den flygande mikrofonen på musikalisk önskerond i Kalmar.
21.30 Ungerns frihetskamp, ett 100-årsminne. Föredrag av fil. dr Stefan Szende
21.50 Violinkompositioner speiade av Lilia d'Albore, Italien. Vid flygeln: Sixten Ehrling.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30 Nattövning. Lätterärt och musikaliskt tills Ni somnar.

Laholm med omnejd...

Forts. fr. sid. 5.

dag och klockslag inställa sig å Stortorget, medhafvande författningsenlig vattentunna på lämpligt ákdon. — — — Tecken till samling sker genom signal i tornklockan."

Följande dag gävo "underbarnen" sin fjärde konsert, vilket synes utvisa, att de fortfarande uppmuntrades av publiken.

Nedanstående kungörelse publicerades:

"Till följd af den myckenhet snö, som finnes på stadens gator, erinras vederbörande underhållsskyldige om Magistratens beslut den 9 Februari 1874 att vid deri stadgad påföljd ofördröjligen låta undanskotta och bortföra snön, så att trafiken ej hindras.

Laholm den 12 Mars 1888.

Borgmästareembetet."

I Laholms nya Tidning för tisdagen den 13 i samma månad lästes:

"Från trafikchefen för Skåne—Hallands jernväg erhöllo vi i går följande telegram:

I anledning af hopade snömassor med kilometerlånga drifvor af flera, på några ställen 10 fots höjd samt svallis antages det dröja några dagar, innan banan blir trafikabel."

"Underbarnen" Bouchers sista konsert ägde rum följande onsdag. Enligt annonsen gavs den "på begäran."

(Om deras vidare öden är intet bekant; de omnämnas icke i Tobias Norlinds "Allmänt musiklexikon." Förmodligen gick det med dem som med åtskilliga andra "underbarn": de lyste en tid och försvunno sedan).

Ysbybornas tredje slädparti anordnades lördagen den 17 mars, och färden ställdes då till Laholm och Edenberga. Efter återkomsten var det naturligtvis dans, och denna fortgick tilli kl. 3 på morgonen, sedan några berusade sällar, vilka trängt sig in och bland annat sönderslagit fönsterrutor, blivit vederbörligen utkastade.

Även i tidningens nummer för sistnämnda lördag fanns en annons om Amerikaresor; den löd:

"Till Amerika.

J. P. Beck, Grefvie, befordrar passagerare en gång i veckan med stora och snabba postångare, som hafva gjort resan öfver oceanen på 6 dygn. Biljetpriset är så billigt, att ingen annan agent kan sälja biljetterna billigare. — — —"

(Ytterligare tre Amerikaagenter annonserade i Laholms nya Tidning, alltså inalles fem sådana, då man medräknar den ovannämnde Jensen i Båstad. Men så var det ju också "Amerikafeberns" tid.)

I tidningens nummer för den 20 i samma månad kungjordes, att fyra poliskonstapelstjänster voro lediga i staden och kunde sökas hos magistraten före den 1 april. Det tillades i kungörelsen följande: "Den för tjensten utgående ersättningen är nedsatt till 2 kr. för hvarje tjenstgöringsdag."

Nedanstående lästes i det två dagar senare utkomna numret:

"Mönstring med beväringsskyldige, tillhörande Laholms kompani, tog sin början härstädes i går, då manskapet från Laholms stad samt Renneslöfs och Ysby socknar undergick besigtning."

Och om laxfisket skrevs i tidningeens nummer för den 27 mars:

"Laxfisket, som varit tillåtet sedan snart 14 dagar, har till följd af isförhållandena icke ännu kunnat börja. Visserligen är Båstadsbugten nu till största delen isfri, men närmast stranden ligger ett starkt och bredt isband, som omöjliggjort allt fiske. På Lagan ligger isen nära alnstjock.

I blickpunkten.

Sockerransoneringen.

"Det torde inte kunna anses försvarligt att nu vidtaga några väsentliga ändringar i sockerransoneringen", förklarade folkhushållningsminister i sitt svar på onsdagen till fru Gärda Svensson (bf), som frågat om folkhushållningsministern var villig att omedelbart avveckla sockerransoneringen. Om maximal sockerbetsareal, 55.000 har, tecknas i år och skördeutfallet blir normalt samt de nuvarande importmöjligheterna visar sig bestående, trodde han dock att frågan om sockerransoneringens slopande skulle kunna omprövas.

Fru Svensson var givetvis inte nöjd med svaret, men hon var dock tacksam för att det inte var helt negativt. Hennes svar var av följande lydelse.

När jag framställde min interpellation utgick jag ifrån att läget på sockermarknaden, den svenska såväl som den utländska, var sådant, att med god vilja och med hänsynstagande till att umbärliga importvaror skulle kunna skjutas i bakgrunden, det vore möjligt att snarast slopa sockerransoneringen. Den internationella kvoteringen är ju som känt upphävd, varför import jämte en utökad svensk odling borde ge möjligheter till ransoneringens snara avskaffande.

Den svenska allmänheten är efter alla dessa år av ransoneringar synnerligen utled på det hela. Jag är övertygad om att de allra flesta husmödrar gärna betalade några öre mer pr kg. socker om man kunde komma ifrån ransoneringen.

Det nuvarande tillståndet drabbar tyngst landsbygden. I städerna räcker sockerransoneringen bättre till.

På landsbygden däremot är det helt andra förhållanden. Man kan inte här med samma lätthet komma åt småbröd, fruktkonserver och industriprodukter, varför en verklig klyfta i ransoneringens verkningar förefinnas. Detta gör att sockerransoneringen för landsbygdens del är synnerligen besvärande. Härtill kommer att frukter och bär inte kan tillvaratagas på ett sätt som skulle vara för folkhushållet mycket värdefullt. Den stora importen av utländska frukter och fruktkonserver borde kunna minskas i betydande grad om socker för hushållens syltning kunde erhållas i tillräckliga mängder, och man kan med skäl fråga sig om inte det vore nationalekonomiskt försvarbart och riktigt om så skedde.

I dagarna har Schweiz upphävt sin ransonering på såväl smör som socker. Detta land är i mycket högre grad än Sverige hänvisat till världsmarknaden när det gäller socker. Man tycker därför att även vi, som också varit föröskonade för kriget, skulle kunna avveckla ransoneringar och söka oss åter till normala förhållanden.

Till sist får jag dock säga att oaktat folkhushållningsministerns svar ej var så positivt som jag hoppats och önskat, är jag dock tacksam för hans goda vilja att i sinom tid taga upp frågan till omprövning, och de uttalanden, som folkhushållningsministern gjort till pressen, at att denna omprövning för såväl socker- som brödransoneringen i händelse av en god skörd skulle kunna ske till hösten, är ju ett löfte, som såväl jag som många andra svenska husmödrar gärna hoppas skall ge ett positivt resultat.

FRIA ORD

Inställ klappjakterna!

Under den nu långt framskridna årstiden är det oanvarigt att bedriva klappjakt å räv i terräng där älg och rådjur finns. Algkon får sin kalv om någon månad. I Laholms östra jaktvårdsområde var vi i styrelsen helt eniga om att ha klappjakten å räv icke senare än i febr. samt i område där älg och rådjur ej fanns. Förra söndagen hetsades en älgko under klappjakt så hon stupade och befanns ha två kalvar. Förra året i ett område skrämdes ett rådjur att kasta sina lamm. Det är icke så jaktvård skall bedrivas.

Jag riktar en vädjan till Halmstads djurskyddsförening att stoppa det meningslösa med att anordna klappjakt i terräng där älg och rådjur finns under vårmånaderna. Det är grovt djurplågeri att hetsa de arma dräktiga djuren.

Ernst Feldtblad.

T A C K.

Till alla dem, som bidragit till vår julinsamlings goda resultat, kronor 28.750:96, bedja vi få framföra ett varmt tack.

Fattenterna vid Kronprinsessan Victorias Rustsanatorium understödsfond.
CLAES LINDBERG.

Att julinsamlingen ägt rum enligt Näringslivets granskningsnämnds föreskrifter, intygar

D. Stenström.
Av Näringslivets granskningsnämnd godkänd revisor.

Ysby

Familjefest

kommer enligt annons att anordnas i Ysby bygdegård nästa lördag, Marie Bebådelsedag. Bl. a. blir det visning av filmerna El-går den och Potatisodling, musik, servering etc. Bygdegårdsföreningen och Badhusföreningen, som äro arrangörer av festen, ha årsmöten samma dag.

TOP HAT BASKER VILLE

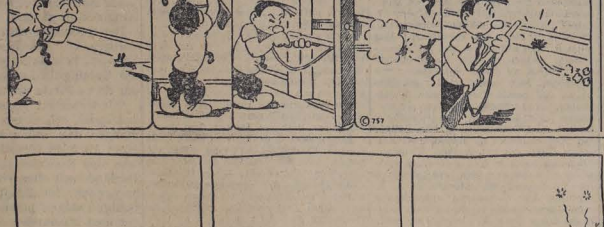

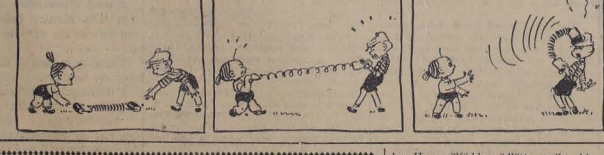

Ett steg nedåt

Berättelse ur livet av MÄRTA LEIJON

(5)

"Tyst Lina", dundrade prästen, "så inte ditt gift i barnets själ. Själen är det högsta. Maten kan undvaras i livet."

"Uff", grymtade Lina förraktligt. Om människan tänkte på att både hon och andra hade en kropp, så skulle det bli lättare att rädda själen.

"Lättja är det, att sitta dagarna långa på en kammare och läsa latin och låta andra bära in grödan och sköta huset åt sig. Flickan är snart på adertonde året, och hon kan inte träda en tråd i en sked eller kärna en klick smör eller koka ett fat gröt. Och frun är det snart slut med", om ingen ändring sker.

Varför söker inte prästen ett lilkare gäll; där jordbruket är bättre och han kunde ha två pigor? Jag, min stackare, får ju hållas i ladugården jämnt och maten och alla hjälpsökande gör ju ände på frun. Och ingen ser det. Tvi.

Prästen går inte härifrån socknen, förrän han omvänt allt folket", säger han. "Jag vänne han gav sig härifrån och omvände sig själv".

"Pratar du för dig själv, Lina, i dag?" frågade Ola sävligt borta i dörren. "Är du snurrig?"

"Snurrig kan du vara själv, Ola", fräste Lina argt. "Frun ligger sjuk nu efter tjänsten. Pastorn och Ragnhild föda själen inne i kammaren, och inte en människa sköter middagen. Och kreaturen bälga på ladugården."

"Jag kan ta kreaturen för i dag, Lina."

"Du." — Lina fröts föraktligt. "Nej, men rör i vällingen och plocka in i spisen, medan jag går ner och ger den en tapp. Men styck av stövdarna nere vid dörren, så att inte hästgödseln följer med till spisen. Du är en gris, Ola."

Ola tog tillmälet ganska lugnt. Han kände Lina. De hade tjänat tillsammans i trettio år. Lina avgudade frun och Ola avgudade Ragnhild, och för deras skull tolererade hägge två prästen, även när han ville lära dem köra hö på slåda i ängarna eller koka kams (ett slags kroppkakor) i köket.

Ola satt vid spisen och rörde sävligt i grytan. Hans humör var lugnt i alla väder. Hans välfödda, rödlätta ansikte blev ännu rödare i spisvärmen, och bakifrån liknade hans breda rygg i storvästen mest av allt stubben av en tusenårig ek.

Lina dröjde i ladugården. Hon hade en praktkalv där, som hon inte kunde gå förbi utan omständiga smekningar. Ola rörde i vällingen. Det var inte första gången han rörde i en gryta.

Om en stund kom Ragnhild ut och ställde sig vid fönstret. Så vände hon sig plötsligt mot Ola och frågade:

"Äro inte alla människor gemena mot far?"

"Visst är dom det, visst", försäkrade Ola lugnt.

"Och predikade inte far bra?"

"Visst, visst. Det gör han ju alltid."

"Ja, Lena säger det", sade Ragnhild tankfullt.

"Ahum, visst, visst. Ska hon inte gå till Bergsby den här gången, innan hon far till skolan?"

Ragnhild rodnade litet.

"Ja, fortsatte Ola, jag tänkte liksom, för lärdom söker ju lärdom. Och både Olov och Erik gå ju i skolan. Olov är en liten korv till att se på, fast han skall vara herreden till att läsa. Men Erik är en grann pojke. Förr hängde han här jämt."

"Du vet väl Ola, att han blev kugg i studenten i våras för andra gången."

"Ahum, visst, visst. Men den kan han ju få till nästa år. Häradsdomarn har medel, så det räcker."

"Ja, men Erik är lat. Han hänger på idrottsplanerna jämt. Och i sommar läser han inte ett smul, utan följer med drängarna i arbetet."

"Ahum, visst, visst. Han skall ju bli godsägare sen efter far sin, så det."

"Ja, men jag avskyr lättingar."

"Visst, visst. Men skall hon inte gå upp till frun och höra, vad hon vill ha till middag. Hon blev liggandes sjuk efter tjänsten."

"Det får Lina göra", sade Ragnhild oberörd.

"Visst, visst, men om en är dålig lickasom, så är det alldeles som om det lättade litet, när folk tittar in. Ahum, visst, visst."

Nu kom Lina i dörren.

"Ragnhild får duka", sade hon skarpt. "Jag hinner inte".

Ragnhild gick utan ett ord. Ingen vågade opponera sig, när Lina var på det humöret. Och det var hon ofta.

Ola flyttade sig undan från spisen och tog fram sin taltrik och sked ur köksskåpet. Lina åte upp vällingen och bar in den i matsalen. sedan Ola fått sin del. Därpå beredde hon sig att laga en ny middag — till frun. Hon bräckte ägg och hämtade sylt och godsaker ur källarskåpet. Och medan hon bar en fullastad bricka uppför den krokiga vindstrappan till sängkammaren, slätades det stränga uttrycket i hennes ansikte ut och efterträddes av ett ömt och milt.

Lina var inte den som glömde välgärningar. Hade inte hennes matmor många gånger stått henne själv bi? Lina visste, vad den lilla prästfrun var värd. Hon dukade upp en middag, som skulle frestat en gourmet. Hon skakade om kuddarna och löste upp sin matmors hår ur den hårda knuten i nacken.

"Åt nu, frun", sade Lina. "Pastorn han predikade då för grannt i dag, och hade inte den eländige Jonsson suttit där i kyrkan, så hade allt gått bra. Och Sevander, den kraken, var där med.

Men det är ingen som räknar med att pastorn förivrar sig. Vi veta ju alla, att han menar väl. Och om frun vill och blir bra, tar jag mig en tur åt västersocknen till min systerdotter. Och då går jag väl in till Sevanders Hilda och ser på den nyfödde. Och om frun har något, så . . ."

"Lina", sade prästfrun eftertänksamt, "vad tror Lina om Kajsa, som var här i natt?"

"Kajsa... Ja, Lasse han är ju så galen i mun och har så många streck för sig, men ... ja, om jag får säga vad jag tänker, så har hon det bästa huvudet i hela socknen. Hon har suttit krumpen i tjugo år, och hon har ett helt rum fulli med böcker. Alla hennes barn och barnbarn ha skickat henne sina läxböcker. Och Lasse säger att hon kan läsa både grekiska och latin. I alla händelser har hon gjort en karl av Lasse", sade Lina aktningsfullt. "Han var en sådan suput och vingelin och latmask. Men kvinnfolk få inte vara för tåliga", ser frun.

"Jag undrar", sade frun, "om jag kunde bjuda hit henne litet oftare."

"Det tror jag inte", sade Lina. "Men om frun ville gå dit litet ibland. Kajsa har allt vad hon önskar sig. Barnen sörja för henne och det har hon förtjänat. Men om frun ville ha en spets, så gjorde hon en i morgon dag."

"Å bevare oss väl, nu kommer själva mor Beata hit, och vi som bara haft välling till middag."

Lina såg ut genom fönstret och rusade sen ner så fort hennes femtioåriga ben kunde bära henne.

Mor Beata på stora Bergsbyn åtnjöt Linas största högaktning. Hon kunde både det ena och det andra, och hon knusslade inte på förningarna till prästgården, som andra gjorde .

Lina vredgades i sitt sinne på Ragnhild, som inte gjorde det ringaste, varken med matlagning eller vävning, så att hon kunde få Erik Olovson. Att han ville ha henne, det kunde en blind se. Men mor Beata ville ha en sonhustru, som kunde något.

(Forts.)